

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGÉSZ ÉVRE 36 PENGŐ, FÉLÉVRE 18 PENGŐ, NEGYEDÉVRE 9 PENGŐ, EGY ÓRA 3 PENGŐ. EGYES SZÁM ÁRA HÉTRŐZNAP 12 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR. — MEGJELENIK HÉTFŐ KIVÉTELVÉL MINDEN NAP. KIADÓK: HEGEDÜS ÉS SÁNDOR IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
FARKAS LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG: NAPPAL: FERENC JÓZSEF UT 34. SZÁM. TELEFONSZÁM: 10-20. ÉJJELE: FERENC JÓZSEF UT 49. SZÁM. TELEFONSZÁM: 18. FŐKIADÓHIVATAL: FERENC JÓZSEF UT 49. SZÁM. TELEFONSZÁM 18. FŐKIADÓHIVATAL ÉS KÖLCSÖNÖNYTÁR: SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM. TELEFONSZÁM: 575.

DEBRECEN, APRILIS 25.

SZERDA

XXVI. EVFOLYAM 94. SZÁM.

Ismét elnökválság van az ügyvédi kamarában

Ideiglenesen dr Hegedüs Jenő alelnököt bízták meg a kamara ügyének vitelével

A debreceni ügyvédi kamara elnökségének ügyében ismét válság van. Ezt a válságot az igazságügyminiszternek egy leirata idézte elő. Amint köztudomású, a dr. Körösi Kálmán elnök halálával megüresedett elnöki szék betöltéséről az ügyvédi kamara olyképen gondoskodott, hogy elnöknek behívta Márk Endre udvari tanácsost, aki az utolsó elnökválasztáson csupán egy szavazattal kapott kevesebbet dr. Körösi Kálmánál. A kamara ezt a határozatot felterjesztette az igazságügyminiszterhez, aki most arról értesítette leiratában a debreceni ügyvédi kamarát, hogy

felüyeleti jogánál fogva Márk Endre behívását nem hagyja jóvá, miután az a szabály, hogy az elhunyt, vagy lemondott tisztviselő helyének betöltésére a következő legtöbb szavazatot kapott tagot hívják be, az elnöki állásra nem vonatkozik.

A debreceni ügyvédi kamara tehát ismét elnök nélkül áll s az elnökség ügyében a leirat által teremtett helyzet megoldására ma délután ült össze az ügyvédi kamara választmánya. Dr. Hegedüs Jenő alelnök elnökelt a választmány ülésén, amelyen alapos vita tárgytát képezte a

miniszter leirata. A választmány elhatározta, hogy felír a miniszterhez és ebben a feliratban tudomására hozza, hogy a kamara választmánya

nem járt el az elnökségre való behívásnál törvényellenesen, hanem éppen a miniszter előbbi rendeletének értelmében intézkedett.

Amíg az igazságügyminiszter válasza beérkezik, a választmány dr. Hegedüs Jenő alelnököt bízták meg az ügyek intézésével.

A választmány nem is tárgyalta, hogy mi lesz a teendő, ha a miniszter ragaszkodik a leiratban foglaltakhoz. Még 8 hónap van hátra a következő tisztújításig és amennyiben a miniszter nem honorálná a kamara álláspontját, az a kérdés lesz eldöntendő, hogy erre a nyolc hónapra új elnököt válasszanak-e, vagy pedig az alelnököt bízzák meg az ügyek intézésével. Ebben a kérdésben rendkívüli közgyűlés dönt majd.

tató kijelentést tenni arra vonatkozóan, hogy a gyűjtést engedélyezni fogja. Ez a kérdés nem pártkérdés.

Kabók Lajos: Erre tessék fordítani a rendelkezési alap pénzét!

Rassay Károly: Épen azért, mert ez az ügy nem pártkérdés, kérem a miniszter urat, hogy

a szükséges ellenőrzések mellett ezt a megindítandó gyűjtést engedélyezze.

Nem akarok a közelmúltból példákat említeni. Ha jól tudom, több gyűjtésnek csak a 40 százaléka jutott el a célhoz... **Malasits Géza:** eladminisztrálják!

Rassay Károly: Nem csak adminisztrációra ment el, hanem provizióra is...

Zsitvay Tibor elnök kéri **Rassay Károlyt**, hogy térjen vissza a napirenden levő tárgyhöz.

Bródy Ernő: Kossuth Lajosról mindig lehet beszélni a magyar parlamentben!

Beck Lajos: Erről a Kossuth-szoborról igazán jobb nem beszélni!

Rassay Károly: Befejezem felszólalásomat. Arra kérem a belügyminiszter urat, méltóztatassék biztató kijelentést tenni, hogy amennyiben ilyen társadalmi mozgalom indul meg, a gyűjtés engedélyezése elől nem zárkozik el. (Élénk helyeslés és taps a baloldalon, a középben és a kormánypart egy részén.)

Farkas István súlyos kijelentései a rendelkezési alap felhasználásáról

Farkas István mindenben csatlakozik **Rassay Károly** indítványához.

Kossuth szobrárt messze vitték a parlamenttől, eldugták az Ország-ház-tér egyik sarkába, hogy Kossuth-szellem valahogy be ne férkőzhessen a magyar parlamentbe.

Király nélküli királyság vagyunk és a gyáva szervilizmustól nem mertek eltérni, még ma sem mertek a Habsburg-dinasztia ellen fellépni, hogy egy dacos Kossuthot állítsanak fel.

Ez a Kossuth-szobor szégyen Kossuthra, szégyen a nemzetre és első sorban szégyen a 48-as magyarságra.

Kun Béla: Meghamisították a történelmet!

Farkas István: Ahogy a titkos alapokat gyarapítják, miért nem gyarapítják a titkos kerületek számát.

Az összefér a magyar becsülettel, hogy az állam pénzét titkosan kezeljék, titkosan választani azonban nem szabad,

mert ez nem magyar becsület? A mai rendszer becstelen besugókat termel, az álnokságot támogatja, a gyáva együgyűség nyilvánul meg...

Zsitvay elnök **Farkas Istvánt** rendreutasítja.

Farkas István: Én magyar vagyok, nyíltan mondom meg véleményemet itt. Becstelen együgyűség teremődik és ez mind annak a rendszernek a következménye, amelyet a kormány képvisel. Besugások útján, hamis jelentések alapján állapítják meg az „igazságot”.

Mire kell a rendelkezési alap? — A rendszer eredménye, hogy megvásárolnak politikusokat, sikkasztókat, csalókat.

Elsősorban a kormánynak kellene ez ellen tiltakozni. Minden megfizetett alak két-három helyen kereskedik, ott, ahol jobb fizetést kap.

A rendelkezési alap azt termeli ki, hogy pénzért hazudjanak, hazug híreket terjesszenek.

A rendelkezési alap törlését kéri. **Szcitovszky belügyminiszter** **Rassay** beszédére vonatkozóan kijelenti, hogy

Rassay Károly a parlamentben követelte, hogy az Ország-ház téren felállított gyatrán sikerült Kossuth szobrot vigyék a miniszterelnökségi palota elé és a magyar társadalom pénzén új szobrot emeljenek Kossuthnak a fővárosban

Üres padosorok előtt nyitotta meg egy-egyedízenegy órakor a képviselőház ülését **Zsitvay Tibor** elnök, aki az ülés megnyitása után a következő enunciaciót tette:

— Tisztelt Ház! A költségvetés tárgyalása során a képviselőház egy határozati javaslatot fogadott el, amelyben **Lord Rothermer**nek köszönetét nyilvánítja a magyar nemzet érdekében kifejtett munkásságáért. A képviselőháznak ezt a határozatát **Lord Rothermer**nek távirati uton tudomására hoztam azzal, hogy a hozott határozat szövegét hivatalos formában később fogom hozzá eljuttatni. — **Rothermere** lord ur most táviratot intézett hozzám, amelyben a hozott házhatározatért hálás köszönetét fejezi ki. (Zajos éljenzés és taps.)

Ezután az egyik jegyző felolvasta **Rothermere** lord következő választáviratát:

— Mélységesen hálás vagyok sürgönyéért és nehéz szavakat találok annak kifejezésére, hogy mily nagyra értékelem a magyar képviselő ház ama tényét, amellyel határozatát hozta. **Midőn Magyarország ügyét védem, meg vagyok győződve, hogy nemcsak az önök hazájának legnagyobb érdekét, hanem egyszersmind az egész világ érdekét szolgálom. Most, hogy a világ figyelme fel van kelve, úgy hiszem, semmi sem gátolhatja ügyük diadalra jutását. Kérem Nagyméltóságodat és az egész képviselőházat, fogadják köszönetemet a működésem iránt nyilvánosan tanúsított elismerésért.**

Rothermere.

A Ház a lord táviratát élénk eljenzéssel fogadta.

Ezután áttértek a belügyi költségvetés részletes vitájára.

Gyömrői István, Madarász Elemér és **Kálmán Jenő** felszólalása után **Szcitovszky** belügyminiszter védekezett az ellenzéki oldalról elhangzott állítások ellen.

Kabók Lajos tiltakozik a közbiztonsági rendelkezési alappal történő kiadási többletek ellen.

Rassay Károly a következő felszólaló. Nem a rendelkezési alappal kívánok foglalkozni — kezdte beszédét **Rassay** ál-

talános figyelem és érdeklődés közben —, hanem a közbiztonság és a közrendészet címébe kapcsolódva egy kérdést akarok intézni a belügyminiszter urhoz. Amit **Kabók Lajos** képviselőtársam elmondott, az engem a legnagyobb mértékben megdöbbentett.

Megdöbbenett az a tény, hogy rendelkezési alappal tulkiadás lehetséges.

Ezzel a rendelkezési alappal minden ellenőrzés nélkül dolgoznak a miniszter urak és a miniszterelnök ur. Teljes képtelenség, hogy a rendelkezési alap címén nyújtott összegben kívül tulkiadás legyen, mert hiszen a Ház nem kerül abba a helyzetbe, hogy ellenőrizhető adatok alapján megvizsgálja, indokolt és helyes volt-e ez a tulkiadás. (Élénk taps és helyeslés a baloldalon.) Meg vagyok győződve arról, hogy

a világ bármely parlamentjében, ahol a költségvetési jogot komolyan veszik, ilyen tullépés miatt a legnagyobb baja származnék a belügyminiszter urnak és a konzekvenciákat feltétlenül le kellene vonnia.

Ha az állami számvészők és a parlament komoly ellenőrzést akar gyakorolni, akkor a rendelkezési alap címén azon a bizalmon tulmenően, amelyet a Ház megjelölt és amelyen belül elszámolás és ellenőrzés nélkül nagyon tekintélyes összeget engedélyezett a miniszter urnak,

nincs joga senkinek a megállapított összegben tulmenően egyetlen fillért sem igénybevenni, de a pénztárnak sincs joga az ilyen törekvést honorálni.

Sándor Pál: Sőt, vád alá kellene helyezni!

Szcitovszky Béla belügyminiszter: Tessék!

Györki Imre: Csak gorombáskodni tudnak!

Rassay Károly: Amiért én felszólalok, az egy egészen más kérdés. Keressem megfelelő jogcimet ehez a felszólalásomhoz, bevallom, jobb jogcimet nem találtam. Méltóztatnak valamenynyien emlékezni a budapesti Kossuth-szobor leleplezésére. Ez a Kossuth-szobor — anélkül, hogy művészi értékére vonatkozóan kritikát akarnék mondani:

kétségkívül nem fejezi ki azt, amit mi valamennyien és az egész magyar nemzet kifejezésre akart juttatni **Kossuth Lajos** szobrában.

Minden idegen, aki ebbe a városba érkezik, fel fogja keresni a Kossuth-szobrot, ide fog vezetni az első útja. Majdnem azt mondhatnám,

az egész magyar nemzet multja és jelene inkarnálva van **Kossuth Lajos** személyében.

Ennek a szobornak a felállításával nem oldottuk meg azt a kérdést, amelynek a megoldását az egész magyar nemzet egyeteme kívánja. Tessék megnézni a szürke, egyhangú házfal alatt a szobrot. Kétségbeesik az ember, ha arra gondol, hogy az idegenek mit szólnak ehez a szoborhoz.

Podmaniczky Endre báró: Szégyenletes!

Rassay Károly: Magasabb nemzeti célok kívánják meg, hogy ezen a helyzeten változtassunk.

Podmaniczky Endre báró: Le kell bontani!

Kun Béla: Ugy is rákerül a sor!

Rassay Károly: Egyetlen módja van a kérdés megoldásának: lehetőséget kell adni a magyar társadalomnak arra, hogy a maga áldozatkészségével új Kossuth-szobrot létesítsen. Ez nem állami feladat. Tehát a magyar társadalomnak kell módot nyújtani arra, hogy a szobor helyett minden tekintetben megfelelő szobor létesüljön. (Élénk helyeslés a Ház minden oldalán.) Meg vagyok győződve, hogy

nem lesz ebben az országban még a mostani rettenetes nyomoruság dacára sem egyetlenegy olyan kisközség sem, amely filléreit ne juttatná el erre a célra,

hogy méltó kifejezésre jusson az a kegyelet és értékelés, amellyel **Kossuth Lajos** emléke iránt mindnyájan viseltünk. Annyi bizonyos, hogy ezt a szobrot el kell innen vinni. Tessék felvinni a miniszterelnökség elé.

Malasits Géza: Ott van a helye!

„Erről a Kossuth szoborról jobb nem beszélni”

Rassay Károly: Arra kérem a belügyminiszter urat, méltóztatassék megnyug-

ha a főváros, amelynek a Kossuth-szobor a tulajdona, beleegyeznek és az ország közönsége is úgy akarja, akkor nem zárkozik el egy olyan gyűjtés engedélyezéséről, amely egy új Kossuth-szobor felállítását célozza.

A szocialisták hevesen támadják a munkavédelmi hivatalt

Kabók Lajos kijelenti, hogy a munkavédelmi közegek csak károkat okoznak működésükkel. Ennek a hivatalnak a költségeit feleslegesnek tartja, ezért a törlését kéri.

Peyer Károly: A belügyminiszter is kénytelen volt beismerni, hogy a hivatal évek óta semmit sem csinál. Ha a jövőre is fentartják ennek a hivatalnak a költségeit, akkor semmi sem fogja visszatartani attól, hogy nyilvánosság elé vigye azokat az adatokat, amelyeket most bizonyos szempontokra való tekintettel nem akar előtárni.

276.000 pengőt naplopók részére adnak.

Nagy zaj támad erre a jobboldalon. **Farkas Géza:** Micsoda dolog így beszélni?

Felkiáltások a szocialistáknál: Még a naplopóknál is rosszabbak!

Az elnök Peyer Károlyt rendreutasítja.

Peyer Károly: A magyar nyelvben nincs más szó, amit ezekre alkalmazni lehet. Miért kell revolvereket beszerezni?

Meskó Zoltán: Hogy löjjenek velük! **Peyer Károly:** Majd beszélünk meg arról, hogy miért kell revolvereket beszerezni.

Malasits Géza: A győri nemzeti munkavédelmi hivatal főnöke nem lakik Győrött, hanem egy puszta, helyettese szintén nem lakik a városban, de a hivatal azért fennáll és egy tucat ember fizetést kap.

A nemzeti munkavédelmi hivatal címen felvett összeg 99%-a haszontalan kiadás, üresfejű, nem dolgozó embereknek jut.

Scitovszky Béla belügyminiszter: A nemzeti munkavédelmi hivatalban igen érdemes tisztviselők dolgoznak. (Nagy zaj), ellentmondás a szocialistáknál.) Erre az intézményre szükség van.

Farkas István: Ezek kitartott emberek!

Rothenstein Mór: Ilyen intézményt nem kell fentartani!

Az elnök folyton csenget és Peyer Károlyt ismét rendreutasítja.

Scitovszky belügyminiszter: Az intézmény egyébként csak a közüzemek zavartalan működését hivatott biztosítani.

Felkiáltások a szocialistáknál: Revolverrel!

A Ház többsége Kabók indítványának elvetésével a rovatot eredeti szövegében fogadja el.

Néhány kisebb jelentőségű felszólalás után a Ház többsége a belügyi költségvetést részleteiben is elfogadta.

Ezután áttértek a kereskedelmi tárca költségvetésének általános tárgyalására.

Az előadó beszéde után először **Beck Lajos** kritizálta a költségvetést és sürgette a termelés, fogyasztás és a kiviteli megszervezését. Sürgeti a MÁV tarifájának olcsóbbá tételét.

Fehér Ottó a postaalkalmazottak fizetésének felemelését kéri.

Az ülés 6 órakor ért véget.

Baghy Gyula eszperantista költő Debrecenben

Hirt adtunk róla, hogy a debreceni eszperantistáknak jeles vendégük érkezett, amennyiben Baghy Gyula világhírű eszperantista költő egy hét óta Debrecenben tartózkodik és az itteni eszperantistáknak nyelvi kérdésekről, köztük a kisegítő nyelv fejlődéséről, az eszperantó irodalomról és az ezzel összefüggő problémákról előadásokat tart. Most arról szerzeztünk tudomást, hogy Baghy Gyulát egy felolvasó ülés keretében a debreceni közönségnek is alkalma lesz megismerni, amely ülés vasárnap délelőtt 11 órakor lesz megátva, belépő díj nélkül. A programot következő számunkban közölni fogjuk.

A mérnöki kamara, kézműves kamara és a kötelező rokkant-biztosítás ügyében kerületi értekezletet tart az iparkamara

Pár hét előtt a Debreceni Független Ujság hirt adott arról az elkeseredésről, amelyet a mérnöki kamara tagjainak részére fentartott munkák nyilvánosságra hozott miniszteri rendelettervezete okozott.

Ez a rendelettervezet egészen jelentéktelen munkákat is mérnökök számára tart fenn s így az ipart és különösen az építőipart ugyszólván halálra ítéli.

A debreceni iparkamara kerülete már két ízben mondta ki a tervezetre, hogy végrehajthatatlan, hogy gyökerében támadja meg a magyar ipart, hogy hihetetlen drágulást idéz elő minden vonalon, a legutóbbi értekezlet azonban úgy határozott, hogy amennyiben ez az általánosságban nyilvánított tiltakozás nem lenne elég a Budapesten tartandó országos ankéton, részletes véleményét is nyilvánítja. Ennek a véleménynek meghallgatására, amely döntő lesz a kamara képviselőinek állásfoglalására az országos ankéton, szerdán délelőtt 10 órakor kerületközi értekezletet tart a kereskedelmi és iparkamara.

Mintegy 50 ipartestület képviselői jelennek meg és szólnak hozzá a rendkívül fontos tárgyhöz, amely az ország egész iparosságát érinti.

Másik fontos tárgya is lesz azonban ennek az értekezletnek: éspedig

az ipartestületi reform és ennek kapcsán a kézműves kamara ügye,

amelyben szintén véleményt nyilvánítanak a debreceni kamara kerületéhez tartozó ipartestületek. A harmadik fontos tárgy

az öregség, rokkantság és árvaság esetére szóló biztosítás kötelezővé tételét elrendelő törvényjavaslat.

A kereskedelmi és iparkamara vezetősége a kérdéseket olyan fontosnak tartja, hogy azokra nézve közvetlenül is meg kívánja hallgatni iparos érdekeltségét. — Az iparosok véleményüket már írásban nyilvánították e kérdéseket illetően, de szükséges a szóbeli közvetlen megnyilvánulás is, amelyre nézve meg van győződve a kamara vezetősége, hogy az iparosok azt alapos és gondos megtárgyalás után terjesztik elő.

A miniszterium késlekedése miatt újból meg kell hosszabbítani a városnak a dolláros függőkölcsöneit

Debrecen városának van egy másfélmillió dolláros és egy 200.000 dolláros függőkölcsöne, amelyeket a város a felveendő nagy dollárkölcsönből származó költségek kifizetésére. A dollárkölcsön azonban a kormány habozó álláspontja következtében még mindig nincsen felvéve, így egyszer már szükség volt arra, hogy a függőkölcsönöket meghosszabbítsák. Most ismét ehhez a megoldáshoz kell folyamodni, mert a 3.400.000 dolláros törlesztés, vagy 3.050.000 dolláros függőkölcsön felvételére kiírt versenytárgyalás határideje csak május 16-án délben jár le, addig pedig a függőkölcsönök is lejárnak.

A 200.000 dolláros kölcsön, amelyből 180.000 dollárt a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület és 80.000 dollárt az Angol-Magyar Bank adott, április 26-án jár le. A másfélmillió dolláros kölcsön lejárat határideje május 21; ezt a kölcsönt a Magyar Általános Hitelbank egyszer már készséggel meghosszabbította.

A városi tanács most felszólította a függőkölcsönöket nyújtó pénzintézeteket, hogy

adjanak ajánlatot a kölcsönök újabb három hónapra való meghosszabbítására.

amit előreláthatólag simán el lehet intézni. Az ügy egyébként a legközelebbi közgyűlés elé kerül.

Már igen sokan jelentkeztek a Kollégiumi Volt Diákok Szövetségébe

A május hatodikán megalakítandó Kollégiumi Volt Diákok Országos Szövetségébe a tagul való jelentkezések állandóan folyamatban vannak. Feltűnő, hogy a több mint 300 jelentkező nagyobb része egyelőre vidéki, illetőleg nem debreceni lakos. Ez bizonyára annak tulajdonítható, hogy a vidéki kisebb helyekről az aláírási iver kevesebb aláírással hamarabb beérkeznek, ellenben a Debrecenben kibeosztatott aláírási iver hosszabb ideig köröztetnek és több aláírással érkeznek vissza.

Az eddigi jelentkezettek között helyet foglalnak a következő — hirtelenben kiragadott — nevek birtokosai: nagybányai vitéz Horthy István lovassági tbornok (Gyömrő), dr. Baltazár Dezső püspök, dr. Hadházy Zsigmond főispán, dr. Magoss György polgármester, gróf Degenfeld Pál (Téglás), dr. Révész Kálmán püspök (Miskolc), Soltesz Elemér püspök (Budapest), Horváth Mihály ny. tbornok (Budapest), Dr. Imre József ny. egyetemi tanár, felsőházi tag (Budapest), Benedek Sándor felsőházi tag, a kir. közizgazg. bíróság másodelnöke (Budapest), P. Ábrahám Dezső ny. miniszter (Budapest), dr. Csengery János ny. egyetemi tanár (Budapest), dr. Fráter László bihari alispán, Szilágyi Lajos képviselő, dr. Madai Gyula képviselő, Eöri Endre p. ü. főtanácsos (Veszprém), Boros János ny. miniszteri tanácsos (Miskolc), Leitgeb Imre ny. m. kir. főkonzul (Budapest), Harsányi Pál esperes (Gyoma) Létay Lajos bankig., dr. Hegedűs Jenő ügyvéd, dr. Ertesy Péter kir. közjegyző (Derecske), Tömösközy Emil p. ü. tanácsos (Veszprém), Gulácsy József tanár (Sárospatak), dr. Leitner Zoltán klinikai egy. tanársegéd (Berlin), dr. Csörzs Károly egy. tanársegéd, Csathó Béla

kir. postafőigazgató (Budapest), dr. Hermann Béla min. oszt. tan. (Budapest), dr. Hóniss József hadbíró, ezredes (Budapest), Kabai Nagy Zoltán táblabíró (Budapest), Pokoly Lajos belügyi h. államtitkár (Budapest), dr. Papp Lajos osztályv. főorvos (Budapest), Ormós Lajos ig. tanító, Pénzes Mihály polgármester (Nánás), Szombathy Kálmán ny. őrnagy, a „Honvédelem” főszerkesztője, a Ház tulajdonosok Országos Szövetsége igazgatója (Budapest), Mocsáry László ig. tanító s ezeken kívül nagyon sokan.

Újból hangsúlyozzuk, hogy a diákszövetségnek tagjai lehetnek azok is, akik elemi iskolát végeztek a Kollégiumban. A szövetség ugyanis nem akarja kizárni kebeléből azokat a kisgazda, kisiparos és kiskereskedő polgárokat sem, akik a Kollégium iránt érzett hálájuknak — ha más módon nem — legalább az évi 2 pengő tagsági díj fizetésével kifejezést akarnak adni.

Tagul való jelentkezés eszközölhető a ref. főgimnázium igazgatóságánál személyesen, levelezőúton vagy telefonon. (Telefon: 12—80.) Ezen kívül aláírási iver küldettek szét az egyes hivatalok, testületek s intézmények vezetőségéhez azzal a kéréssel, hogy a tisztviselők, illetve tagok között köröztesse-nek. Aláírási iver ugyancsak a ref. főgimnázium igazgatóságánál kaphatók.

Ócska ólmot vesz

Hegedűs és Sándor Rt. könyvnyomdája
Plac uca 49. szám alatt

A Debreceni Független Ujságot példányonként vásárló
25 egymásután következő hármely számmal kezdődő szelvény és
1 pengő
lefizetése ellenében egy hónapig használhatja a Debreceni Független Ujság
KOLCSONKÖNYVTÁRÁT.

94. számú szelvény

Javul az idő

A Meteorológiai Intézet jelenti: A nagy légnemesség az európai szárazföldön megerősödött és így a javulás az időjárásban előrehaladt. Az olaszországi depresszió délebbre került, hatása alatt azonban az idő Olaszországban még tulnyomóan esős. Az északnyugati depresszió helyét megtartotta.

Hazánkban az idő változókéony volt. Kisebbsők inkább csak a keleti részeken fordultak elő.

Déli hőmérséklet Budapesten +16 C fok.

Jóslat: Az időjárásban javulás várható, de egyelőre még inkább felhős idő, a déli részeken kisebb esőkkel.

Eltűnt burkolás közben egy vagon kő

E cím alatt cikket írtunk, amelyben arról volt szó, hogy a városi tanács előtt az a bejelentés felelt, hogy a villamos vasut sinjei közt fekvő burkolat javítása közben egy vagon fejkő eltűnt. A városi tanács komolyan tárgyalta az ügyet s a tanács tagjai ugyancsak találgatták, hova lehetett egy vagon fejkő, ami 1000 darabnak felel meg.

A fejtörés hiábavaló volt, mert mára kiderült, hogy az ezer darab fejkő nem veszett el, az sértetlenül megvan na is. A kövezési vállalkozó ugyanis felvilágosította az érdeklődőket, hogy a sinek közötti burkolat kijáratására a Hév. 1000 darab fejkövet kért a műszaki igazosztálytól, amely azt ki is utalta. Az 1000 darab fejkövet a szükségessé vált pótlásokra kérték és kapták is meg. Ebből a mennyiségből 150 darabot már fel is használtak új váltóknál és egyéb helyeken. 850 darab fejkő pedig kint van a Széchenyi utcai depóban leraktározva és sértetlenül nyugodtan várja a felhasználást. A fejköveket tehát sem a víz el nem vitte, sem el nem porladt, sem egyéb baja nem történt s a 850 felhasználatlan és 150 felhasználott fejkő összeköccen a kacagástól a fölött, hogy elvesszettek hitték őket.

Megalakult a magyar-bolgár segélybizottság

A bolgár földrégéről érkező jelentések borzalmas képet adnak az országot ért katasztrófális elemi csapásról. A földrégéről érkező jelentések már megközelítőleg sem tárják fel a tényleges pusztulás arányait. A földrégés a Magyarországon élő nagyszámú bolgárak között óriási pánikot idézett elő, mert teljes bizonytalanságban vannak az otthonmaradt hozzátartozók felől. A bolgár követséget több napja a kétségbeesett hozzátartozók tömegesen keresik fel, hogy hirt kapjanak eselájdajokról. A katasztrófális földrégés hírére a budapesti bolgár kolónia által megindított segélykérő iránymutatás a mai napon Sopov István bolgár ügyvivő személyesen vette át és azonnal érintkezésbe lépett vezető magyar közéleti tényezőkkel, akikkel korltove megalakította a magyar-bolgár segélybizottságot, amely társadalmi uton igyekszik segédkezet nyújtani a földrégéssújtotta bolgár lakosságnak. A segélybizottság nevében annak elnöksége: Dr. Almásy László, Krausz Simon, Rákosi Jenő, Ravasz László püspök, Sopov István, Scitovszky Tibor, Wéisz Fülöp és Tauber Attila na a következő felhívással fordul a magyar társadalomhoz:

„A velünk rokon bolgár népet súlyos csapás érte. Az ország legvirágzóbb részét dülő földrégés pusztította el. Filippopol, Délbulgária gyönyege, sok más helyszel együtt romokban hever; több, mint 200.000 ember boldyong hajlék nélkül vagy tanyázik sátrak alatt; a halottak száma eddig a százat meghaladja; az anyagi kár felbecsülhetetlen. Európa minden államában segélybizottságok alakulnak a szörnyű szerencsétlenség enyhítésére. Mi magyarok sem maradhatunk telenek, midőn volt szövetségünk, a velünk rokon bolgár nép nemzeti katasztrófáján kell segítenünk és azért felhívjuk Bulgária minden jóbarátját, hogy velünk együtt a kimondhatatlan nyomor enyhítéséhez járuljon hozzá.”

„Segítsétek! Szives adományokat a lap szer-

1928 április 25.
készítésébe...
A segélybiz...
dr. Krausz...
László püspök...
Tibor dr. We...
Kéthónapi...
8 gyerme...
nyomo...
Körösi Jenő...
tével vado...
előtt. Néhány...
bányamunkás...
alatt Körösi J...
hihetetlen ny...
son a család...
hány libát, an...
pestvidéki tör...
labra engedte...
ládjának. Ma...
kely-tanása...
hogy a hábor...
a sztrájk mia...
resni és ezért...
aki szintén vá...
dig tizenhátr...
lonás idején k...
tegyében ne...
rezte a barom...
hító körülmé...
ben a vádolt...
asszonyt pedi...
tetésüket a v...
ben a vádolt...
Ongyilkos...
mu...
Lantos Ado...
tegnap este a...
táncosnó sál...
tettét észre...
a maga szak...
rek egyike v...
jét az Erdély...
tolla meg, n...
amelyek fel...
vét. Tartozt...
szállítóinak...
15-én pontos...
ták szombat...
Lantos Ado...
dekében, elle...
gaskodnak k...
ris fizeméne...
és pillanatn...
órákban foly...
zás. Lantos...
tani intézete...
hatón holna...
sága szerint...
ij. Banda M...
Kedde...
mették...
Kiskunhalas...
egyetemi tan...
tag halálhír...
városában. K...
kítették a g...
is adtak ki a...
sában munde...
esülte dr. T...
mert hiszen t...
váló tagja.
Temetés...
óriási rész...
necci család...
temetési szer...
tész után a...
lévő család...
lomra.
Tizenh...
ság tö...
A tüzoltó...
össze a mult...
tikájukat. E...
olajmalomtü...
erdei avartü...
kazaltiz, hat...
eset és egy...
hozzávetőle...
ben biztosít...
oltóság jeler...
ház építésén...
a beomlott...
kilenc sérül...
A mult hó...
tek voltak:
22, egyéb b...
137, vaklár...
esetek közt...
lövés, 1 leu...

kesztőségébe kérjük címezni.
A segélybizottság nevében: Almásy László dr., Krausz Simon, Rákosi Jenő, Ravasz László püspök, Schopoff Stephan, Scitovszky Tibor dr., Weisz Fülöp, Tauber Attila.

Kéthónapi fogházra ítélték egy 8 gyermekes családapát, aki nyomorában libát lopott

Kőrösi Jenő bányamunkás ma lopás büntetéssel vádolva állott a pestvidéki törvényszék előtt. Néhány évvel ezelőtt Felsőgallán a szénbányamunkások sztrájkba kezdtek s e sztrájk alatt Kőrösi Jenő, akinek nyolc gyermeke volt, lihetetlen nyomorba jutott. Hogy enni adhasson a családjának, a szomszédoktól ellopott néhány libát, ami miatt azután letartóztatták. A pestvidéki törvényszék később mégis szabadlábra engedte, hogy kenyeret kereshessen családjának. Ma a pestvidéki törvényszék Székely-tanácsa előtt a vádlott azzal védekezett, hogy a háboruban 95 százalékos rokkant lett, a sztrájk miatt három hónapig nem tudott keresni és ezért követte el a lopást. Felesége, aki szintén vádlott, azzal védekezett, hogy eddig tizenhárom gyermeknek adott életet és a lopás idején két ideggyermek született és betegágyában nem tudhatta, férje honnan szerezte a baromfit. A bíróság nyomatékos enyhítő körülménynek véve azt a nyomort, amiben a vádlottak éltek, a férjet kéthónapi, az asszonyt pedig két heti fogházra ítélte, a büntetésüket a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek ben a vádlottai éltek, a férjet kéthónapi, az

Ongyilkos lett egy budapesti mulató tulajdonosa

Lantos Adolf, a Palais de Danse igazgatója tegnap este a mulatóhely irodájában az egyik táncosnő sáljával felakasztotta magát és mire tetét észrevették, már meghalt. Lantosnak, aki a maga szakmájában a legzenésibb emberek egyike volt, s annak idején igazi karrierjét az Erdélyi Borozó megalapításával nyitotta meg, nyomasztó anyagi gondjai voltak, amelyek felröpték idegeit és elvették életkedvét. Tartozott a mulató alkalmazottainak és szállítójának, ellenben az artistáknak e hónap 15-én pontosan kiadta a fizetésüket. Az artisták szombat estig ingyen hajlandók fellépni Lantos Adolf özvegyének felségélyezésére érdekében, ellenben a többi alkalmazottak ragaszkodnak követeléseikhez. A Casino de Paris izemének további fentartása éppen ezért e pillanatban még bizonytalan. A délelőtti órákban folyt erről a kérdéssel a tanácskozás. Lantos holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították, a temetés előreláthatóan holnap lesz. Temetésén utolsó kívánsága szerint két cigányprimás, Kurina Simi és új. Banda Marci fog muzsikálni.

Kedden délután eltemették dr. Tóth Károlyt

Kiskunhalasról jelentik: Dr. Tóth Károly egyetemi tanár, szegedi prorektor, felsőházi tag halálhírére megdöbbenéssel fogadták szülővárosában, Kiskunhalason. A város épületeire kitűzték a gyászlobogót s több gyászjelentést is adtak ki a tragikus halálesetről. Szülővárosában mindenki nagyon szerette és nagyrabecsülte dr. Tóth Károlyt, büszkéek voltak rá, mert hiszen törzsközségi halasi családnak volt kiváló tagja.

Tizenhárom öngyilkos-ság történt márciusban

A tüzoltóság és a mentők most állították össze a múlt hónap munkájukról szóló statisztikájukat. E szerint a múlt hónapban volt egy olajmalomtűz, két pincetűz, két kazaltűz, két erdei avartűz, egy tanyai istállótűz, két tanyai kazaltűz, hat kéménytűz, összesen tehát 18 tüzet és egy vaklárma. A tűzkárok összege hozzávetőlegesen 1800 P, aminek fele összegben biztosítás révén megtérül. Megemlíti a tüzoltóság jelentése a Nyomatató ucca 16. számú ház építésénél történt szerencsétlenséget, ahol a beomlott falak és állványok alól a tüzoltók kilence sérülést ástak ki.
A múlt hónapban a következő mentési esetek voltak: sebészi bántalmak 37, belső bajok 22, egyéb bajok 1, szállítás 262, mozgó őrség 137, vaklárma 1, összesen tehát 460 eset. Az esetek közt 13 öngyilkosság volt, még pedig 1 lővés, 1 legrás, 2 akasztás és 9 mérgezés.

A Kistemplom előtt a sinekről felpattanó vasszilánk sulyosan megsebesített egy banktisztviselőt

Tegnap sulyos baleset érte Szilágyi Mihály banktisztviselőt, a Moktár debreceni fiókjának cégvezetőjét. A Kistemplom előtt haladt a gyalogjárón és közben oldalt nézett a villamos vágányok felé, ahol a munkások a sint forrasztották és kalapálták.
Egy vasszilánk a kalapács alól olyan szerencsétlenül pattant ki, hogy a kalapált sintől két méternyi-re haladó Szilágyi Mihály szemébe csapódott és olyan sulyos sérülést okozott, hogy a tisztviselő szemét rögtön elborította a vér.
Szilágyi Mihály fájdalmában felkiáltott és elrohant. Taxiba vágta magát és kiment az egyetemi klinikára, ahol azonnal ápolás alá vették. Dr. Kreiker Aladár és dr. Fazekas Sándor vették kezelés alá a megsérült szemet, megállapították, hogy a sérülés olyan sulyos,

operációra feltétlenül szükség van és esetleg a megsérült szemet el kell távolítani.

Az ügyben a debreceni rendőrség megindította a vizsgálatot annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség. Kedden délelben 12 órakor dr. Preineszberger Jenő vizsgálóbíró, dr. Kublayi Béla rendőrfogalmazó megtartották a helyszíni szemlét és kihallgatták azokat a munkásokat, akik a sinek javításán dolgoztak akkor, amikor a sulyos baleset történt. A munkások előadták, hogy ők nem tudtak arról, hogy sulyos baleset történt, csupán azt látták, hogy egy ur a szeméhez kap, felkiált és elrohan, azt hitték, hogy valami kis porscem hltt a szemébe. A vizsgálat tovább folyik az ügyben.

Édesanyja után a halálba ment egy urilány

Tegnap délután a Nagymező ucca 19. számú ház

harmadik emelétől az udvar gránátokockáira vetette magát egy fiatal leány.

Teljesen összezuva terült el a kövezeten és mire a mentők kiszállottak már kiszivárgott. Miután a zsebében semmiféle irás vagy személyazonosságát igazoló okmány nem volt, mint ismeretlen holttestet beszállították a törvényszéki orvostani intézetbe. Ugyanabban az időben, amikor az öngyilkosság történt, megjelentek a főkapitányságon Fülöp Irén hozzátartozói, akik elmondták, hogy a 23 éves Irén napokkal ezelőtt elűnt hazulról. Miután a személy-

leírás arra vallott, hogy az eltűnt leány azonos a Nagymező uccai öngyilkossal, a leány hozzátartozói kimentek a törvényszéki orvostani intézetbe, ahol kétségtelenül felismerték a Nagymező uccai öngyilkosban Fülöp Irént. Az öngyilkos urilány jómódu kereskedőnek a leánya. Kenderesen született. Néhány hónappal ezelőtt elvesztette az édesanyját. Azóta buskomorra lett, állandóan sirt és hangoztatta, hogy nem bírja el anyja nélkül az életet. Neimrégiében Baross uccai rokonaihoz ment lakni s onnan tünt el. Bucsuvelet találtak, amelyben a következő sorok állanak:
— Édesanyám után én is elmegyek a halálba.

Nagy érdeklődés nyilvánul meg a leventék Uránia mozgószínházbeli előadása iránt

A debreceni leventék műkedvelő társasága holnap este 8 órai kezdettel az Uránia mozgószínházban nagyszabású műkedvelő előadást rendez. A lelkes műkedvelő gárda mindent elkövet, csak hogy minél nívósabb szórakoztatást nyújtson a nagyközönségnek.
Az előadás házi főpróbája ma lesz. Az érdeklődés eddig is szép és minden jel meg van arra, hogy miként a múltban is, úgy most is a legszebb sikerrel záruljon ennek a fiatal színjátszó társaságnak törekvése.
Az estély műsora a következő:
Himnusz. Játssza az Iparostanonciskola levente zenekara. Magyar Miatyánk. Szavallja: Tóth Rózsi. Az ökör, paraszt vigiáték. Előadják: Fegyverneki Böske, Kovács János, Kovács József, Erdei János és Abel János. Klaszikus tánc. Táncolja: Balla Sárika. Irredenta szavallatok. Szavallja: Török Lajos levente. Bál az utkaparónán. Tóth Rózsi és Gránic Balázs. Humoros dalok. Előadja: Abel János. Magyar tánc. Irredenta dalok. Előadja az iparos leventék Hubay zenekara. Betörő. Előadják: Balla Sárika, új. Schlotter Ödön, Kovács József, Fegyverneki Böske és Abel János. Szózat. Énekl: az iparostanonciskola levente énekkara.
Helyárak: I—VI. sorig 1.20 P, VI. sortól a páholyokig 70 f., a földszinti és emeleti páholyok helyei 50 fillér.
Jegyek előre válthatók a testnevelési irodában, Városháza fűsz. 18. sz. és este a pénztárnál.
Műsor után tánc a Lökody-féle vendéglő termében. A táncra belépőjegyül az előadásra váltott jegyek szolgálnak.

szavallatok. Szavallja: Török Lajos levente. Bál az utkaparónán. Tóth Rózsi és Gránic Balázs. Humoros dalok. Előadja: Abel János. Magyar tánc. Irredenta dalok. Előadja az iparos leventék Hubay zenekara. Betörő. Előadják: Balla Sárika, új. Schlotter Ödön, Kovács József, Fegyverneki Böske és Abel János. Szózat. Énekl: az iparostanonciskola levente énekkara.
Helyárak: I—VI. sorig 1.20 P, VI. sortól a páholyokig 70 f., a földszinti és emeleti páholyok helyei 50 fillér.
Jegyek előre válthatók a testnevelési irodában, Városháza fűsz. 18. sz. és este a pénztárnál.
Műsor után tánc a Lökody-féle vendéglő termében. A táncra belépőjegyül az előadásra váltott jegyek szolgálnak.

Vulkán tört ki Görögországban s Korinthosban 2000 ház rombadőlt

Athén, április 24. Hétfőn délelőtt feltizenegykör földrengés remegettette meg Görögországot. A földrengések délután félnegyig ismétlődtek. Összesen 17 földrengés volt. Az első rémhírek Korinthosból jöttek. Ez a város és legközelebbi környéke volt a földrengés központja.
Az athéni meteorológiai intézet több jelből azt következteti, hogy a rengések valószínűleg még hosszabb ideig fognak tartani, különösen ha a Missolongi környékén lévő lagunákról érkezett hírek valóban bizonyulnak, hogy tudniillik a lagunák alatt vulkán működik, amelyeknek krátere Missolongi közelében van.
Eltérők a vélemények arról, hogy milyen következményekkel járhat a víz színe alatt lévő vulkán kitörése, mert e tekintetben nincsenek tapasztalatok és a kráter terjedelmét földtani majdnem lehetetlen.
A katasztrófa után vált ismeretessé Athénban, hogy a Misslungi környékén lévő lagunáktól délre két nap óta a földből sistergő, zavaros források törtek elő és a természeti tünemény az ottani lakosságot nagy rémületbe ej-

tette. A nép babonás félelmében összeszedte legfélelmetesebb holmiját és felkerekedett, hogy messzebb vidékekre meneküljön, mikor aztán biztos helyen érezte magát, letelepedett a szabad ég alatt, de egyszerre ismét forró víz szöbött fel a magasha a föld hasadékaiból s alig-hogy a menekülő lakosság valahol tábort ütött, máris rohannia kellett tovább. Teljes egy napon át tartott ez a rémületes menekülés és a nép úgy érezte, hogy a gözölgő zavaros források üldözik.
Athéni tudományos körökben is úgy vélekednek, hogy a földrengést vulkanikus kitérősek idézték elő, egy vulkán működése, amelynek krátere a lagunák alatt van. A földről tudományos bizottságok mentek ki a helyszínre, hogy a földből előtörő gözölgő források eredetét kutassák és terjedésük irányát meghatározzák. A földből előszökő források vize a forrponton van.
Athén, április 24. A legutolsó jelentések szerint, amelyek a földrengés-sújtotta vidékekről jöttek, a katasztrófa kizárólag Korinthosra

végzetes, más helységeken egész jelentéktelenek a károk. Korinthos házaiknak 80 százaléka romokban hever és több mint 10.000 ember hajléktalan.

Athén, április 24. Korinthosban 2000 ház omlott be. Lutrakí és Kalamaki helységeken is a legtöbb ház rombadőlt. Emberéletben csak elvétve esett kár, mert a lakosok nyomban az első könnyebb földrengések után elhagyták házaikat. Összesen 15.000 ember vált hajléktalanná.

Vasvillával verte meg a végrehajtót

A debreceni törvényszék Serly tanácsa kedden délelőtt vonta felelősségre Zakocza János nagylétai gazdálkodót, aki ellen hatóság közeg elleni erőszak és könnyű testi sértés miatt indult meg az eljárás. A gazdálkodó házánál megjelent a múlt évben Balogh Ferenc végrehajtó és foglalni akart, Zakocza, aki egy kissé italos volt, megtagadta a végrehajtót.

— Itt nem foglal az ur, ez az én házam; itt én parancsolok! — mondta és kiutasította házából a végrehajtót.
Balogh Ferenc kijelentette, hogy ő a kötelességét teljesíti és nem távozik, míg a foglaltat nem végezte el. Zakocza a végrehajtó kijelentésére nagyon dühös lett és felkapva egy vasvillát, izébe vette a végrehajtót és olyan alaposan hátbavágta vele, hogy az nyolc napon belül gyógyuló sérülést szenvedett. A foglaltat nem is történt meg Zakocza házánál, ellenben megindult ellene az eljárás a végrehajtó bántalmazása miatt. A törvényszéki tárgyaláson Zakocza beismerte, hogy kiutasította a házából a végrehajtót és azzal védekezett, hogy nagyon felindult állapotban volt és maga sem tudta dühében, mit csinál. A tanúk megerősítették, hogy tényleg nagyon felindult állapotban volt. A bíróság a bizonyítási eljárást befejezése után 60 pengő pénzbírtetésre ítélt a haragos gazdálkodót. Az ítélet jogerős.

A 62 éves ispán merénylete a 17 éves béresleány ellen

Hírt adunk már arról a bestialis merényletről, amelynek áldozata egy 17 éves leány. A leány apjával együtt, aki béres, az egyik debreceni uradalomban szolgált. Az ispán, a 62 éves Jámber Ábrahám szemet vetett a csinos fiatal leányra és addig kerülgette, míg sikerült neki szülei távollétében meglepni a leányt és erőszakot követelt el rajta. A vizsgálóbíró dr. Preineszberger Jenő őrzetesen letartóztatásba helyezte az öreg embert, aki kedden délelőtt felfolyamodást jelentett be a letartóztatást elrendelő végzés ellen és az újabb kihallgatáson azt hangoztatta, hogy erőszak nem történt és őt ártatlanul vádolta be a leány.

Egy halálos autóbaleset ügye a bíróság előtt

Tavaly nyáron Hajdúbüszörményben a Szűlia uccán egy bérautó, amely a hajdúszoboszlói melegiorrástól utasokat szállított ki az állomáshoz, teljes sebességgel belerohant egy lakodalmas menetbe és Bereczky Sándornét, aki nem tudott idejében kitérni az autó elől, az autó elütötte, két métert toltta maga előtt és aztán odaszorította az utszéli lapadhoz olyan nagy erővel, hogy a szegény asszony azonnal meghalt. Az autó vezetője, Berényi Béla László ellen megindult az eljárás gondatlan-ságból okozott emberölés büntette címén. A debreceni törvényszék Serly-tanácsa kedden délelőtt kezdte meg a tárgyalást. A tárgyalá-

MEGHÍVÓ.
Magán- vagy üzleti ügyekbeni utazások alkalmával
BUDAPESTEN
a legkellemebb otthont nyújtja a legelőnyösebb feltételek mellett a keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben levő
GRAND HOTEL PARK NAGYSZÁLLODA
Budapest, VIII., Baross tér 10. sz., mert
20% engedményt kap, mint ezen lap előfizetője olcsó szobárainkból,
10% engedményt kap olcsó éttermi árainkból. (Kitűnő házi konyha)
5 pengőt megtakarít autótaxi költséget, mert gyalog átjöhetsz egy perc alatt a pályaudvarról. Nálunk otthon érzi magát! Elsőrendű kiszolgálás szigorúan családi jelleg. Saját öröke ezen előnyök folytán, hogy okvetlenül nálunk szálljon meg. Előzetes szobamegrendelés ajánlatos. Új telefonos szobák.

son a vádolt azzal védekezett, hogy ő a megengedett sebességgel haladt az autóval és meg akarta előzni a lakodalmos menetet és jó előre tiltakozott. Mindenki kitért az autó utjából, csak Bereczkyné nem ment félre és amikor géppel kiakart kerülni, az asszony egyenesen a motor elé ugrott. Lefékezte a gépet teljes erővel, de az a csuszós, sáros úton nem állt meg hirtelen s úgy történt a szerencsétlenség. A bíróság a védő kérésére bizonyításkiegészítés elrendelésével a tárgyalást elnapolta.

Négy kutat furat a város a külsőségen

Debrecen város költségvetésében négy kutat furására kiírták a versenytárgyalást, amelyen három ajánlat érkezett be: a Rde József és Trnka Ferenc és fia debreceni cégeké és a Bdszler Béla nyiregyházi cégé.

A kultúrát most tárgyalta a városi tanács, amelyben megjelent dr. Tüdös Kálmán egészségügyi főtanácsos, tisztii főorvos is. A főorvos rámutatott arra, hogy a külsőségen, ahol nem a kultúra legmagasabb fokán álló nép lakik, csak olyan kutat szabad csinálni, amely a legjobb. Sokkal erősebb szerkezetűnek kell lennie a közutnak a külsőségen, mint a magánháznak, mert különben folyton javítani kell és így a kut nem ér semmit. Arra is különös gondot kell fordítani az építésnél, hogy a kut megtörtözését mennél biztosabban el lehetessen kerülni. Ebből a szempontból a legszivesebben az akna nélküli kutat látná, de ha már kell lenni aknának, mindenképpen biztosítani kell azt, hogy ne jusson bele a csöbe fertőző talajvíz.

A városi tanács felhívta a műszaki ügyosztályt, hogy a kultúránál vegye figyelembe a főorvos szempontjait s a munkálatokat a legelőcsőbb ajánlattevőnek, a Trnka Ferenc és fia debreceni cégnek adta ki.

Gyászrovat

Id. Postás István 83 éves, református. Temetése e hó 25-én, szerdán délután 3 órakor lesz a Kossuth ucai templomból a Kossuth ucai temetőbe.

Majuska János 3 hónapos, római katolikus. Temetése e hó 25-én, szerdán délután 3 órakor lesz a Szent Anna ucai temető kápolnájából.

Id. Tulnik József ítérszabó, 74 éves, református. Temetése e hó 25-én, szerdán délután 3 órakor lesz a Péterfia ucai temető halottas házából.

A kollégiumi tanítóképző tanulmányi kirándulása Kabára

Régi, hasznos intézeti hagyományoknak hódolt a kollégiumi tanítóképző tanárkara, midőn 21-én dr. Veress István igazgató vezetésével egésznapos tanulmányi kirándulásra vitte az intézet ötödéves növendékeit Kabára. A kirándulás célja a kabai iskolák megtekintése volt. Tudniillik, hogy ne csak városi, hanem falusi iskolák életét is tanulmányozzák a növendékek, hiszen legnagyobb részük ugyanis falura kerül tanítóknak.

A kabai ref. tantestület, Fábrián István igazgatóval az élén, kiváló látogatási műsort állított össze.

Olyan modern kulturházal, mint amilyennel Kabán találkozhat, még egy református gyülekezet sem dicsekedhet hazánkban. Valósággal csodálatba ejtett mindenkit ez a méreteiben és berendezéseiben is egészen nagyvárosi stílusú intézmény. És milyen nívós kulturélet folyik itt! Az elemi iskolától a mai legkényesebb igényeket is kielégítő, a modern technika vívmányaival felszerelt mozi és színházi előadásokra berendezett „diszterem”-ig, minden megtalálható és a közönség rendelkezésére áll ebben a kulturházban. Büszké lehetnek a kabai református egyházra és annak példátadó agilis lelkipásztorára: Barabás Samu országgyűlési képviselőre, kinek lankadatlan fáradozása hozta létre ezt a gyönyörű kulturpalotát.

Egy új világot fedeztek fel a vendégek Kabán, Debrecenről alig egy órányira. Ha minden nyolcezer lelket számloló községben így világítana a kultúra szövetneke csonkahazánkban, akkor az a sokat hangzott kulturfőlényünkkel, hisszük, rövidesen olyan eredményeket is érnének el, amelyekkel az egész művelt világ bámulata, csodálata és nagybecsülése mellett, annak minden odaadó támogatását is megkapnánk!

Dr. Veress István igazgató kiváló pedagógiai érzékére vall, hogy a kabai ta-

nulmányi kirándulás elgondolásával tanárúrsait és növendékeit gazdag tartalmu nap maradandó élményeivel ajándékozta meg.

Reméljük, hogy közelesem több ilyen tanulmányi kirándulást fog rendezni a nyár folyamán a debreceni tanítóképző intézet.

Pénteken megismétli hangversenyét a londoni Savoy Jazz Band

A londoni Savoy Jazz Band keddi óriási sikerére tekintettel hangversenyét e hó 27-én, pénteken este 8 órai kezdettel az Arany Bika disztermében megismétli.

Ez alkalommal amugy is kiváló műsorát a Savoy Jazz Band új számokkal

egészíti ki. A leszállított áru jegyeket 1-4 és fél pengőig terjedő árban holnaptól kezdve az Arany Bika halljában árúsítják. Ugyanott lehet előjegyzéseket is eszközölni a hangversenyre.

Mindenhova lehet légipóstával küldeményeket irányítani

Budapest, április 24. A m. kir. posta április 23-án életbeléptette a hágai légi postai konferencia határozatait. E naptól kezdve levélpósti légküldeményeket Európa bármely országába, egy most már Olaszországba, Spanyolországba, stb. és néhány tengerentúli országba, így az amerikai Egyesült Államokba is lehet küldeni.

A légipóstával küldött lev. lapokért, illetve az egész levélpósti küldeményért (levél, nyomtatvány, üzleti papír, áruminta) minden 20 grammért a rendes postai díjakon felül még a következő légipósti pótdíjak járnak: Ausztria, Bulgária, Csehszlovákia, Németország, Románia, Svájc és SHS államba 16 fillér. Európa többi országába 32 fillér; Oroszországba, Japánba s Kinába (Budapest-Moszkva közötti repülőúton, onnan vasúttal) 62 fillér, Irán, Mezopotámia, Kairó, Bagdad Basrah repülőúton 80 fillér és végül az északamerikai

Egyesült Államokba Budapestől az Atlanti óceánig és Newyorkig a legközelebb eső légi kikötőig a repülőúton két pengő.

Ezentul válaszos lev. lapot is lehet légipóstán küldeni oly módon, hogy a válaszos lev. lap mindkét lapján le kell róni az érvényes magyar postai díjat és légipósti díjat.

Hasonlóképen a postai küldeményeknél is ki lehet a jövőben kőtni a légipósti szállítást. A díj ugyanaz, mint a levélpósti küldeményeknél. A posta egyúttal a légipósti csomagforgalmat is kiterjesztette úgy, hogy légipósti csomagok ezental a következő államokba küldhetők: Ausztria, Belgium, Dánia, Észtország, Lettország, Nagybritánia, Németország, Németalföld, Norvégia, Olaszország, Svájc, Svédország és Törökország. A díjakra vonatkozóan a postahivatalok adnak felvilágosítást.

Debrecen helyesli a debrecen-miskolci autót kiépítését

A Bükk és Mátravidéki Autó Club tudvalevőleg nagyon életrevaló mozgalmat kezdeményezett, amely arra irányul, hogy Debrecen és Miskolc között az építendő Tiszahid felhasználásával olyan autót építsenek, amely 85 kilométerre csökkentené le Debrecen és Miskolc közötti távolságot.

Az ut a tervek szerint Debrecen-Hajduböszörmény — Tiszapolgár — Miskolc között épülne meg s felesleges hangsúlyozni, hogy milyen nagy gazdasági jelentősége van annak, hogy Miskolc Debrecenből egy óra alatt megközelíthető lenne.

A Debrecen-Miskolc közötti autót ügyében nemrég értekezlet volt Debrecenben, a BEMAC pedig most arról értesítette Debrecen várost, hogy Miskolcon rendez értekezletet az autót ügyében. Erre az értekezletre meghívta Debrecen várost is, azt tudakolva, hogy Debrecen milyen hozzájárulásra hajlandó az autót építésében.

A városi tanács dr. Vásáry István polgármesterhelyettes főjegyző javaslata alapján azt válaszolja a BEMAC-nak, hogy

a város helyesli a tervet, elvileg hajlandó az előkészítésben is résztvenni.

A hozzájárulásról azonban addig nem tud nyilatkozni, míg az összes költségek összegét nem ismeri és nem tudja, hogy az állam mennyivel hajlandó hozzájárulni az építéshez.

A Tiszahid építését különben még meg sem kezdték, de máris megindult a harc a különböző érdekeltségek között. Az eredeti tervvel szemben, hogy az autót a legrövidebb szakaszon, Debrecen — Hajduböszörmény — Tiszapolgár — Miskolc irányban építsék meg, újabban felmerült az a kívánság, hogy a Tiszahidat Tiszalucnál építsék meg. Ezt főképen az Andrassy grófok szeretnék, mert ott van a birtokuk. A harmadik terv arra irányul, hogy az autót ne csak Böszörményt érintse, hanem vezessen át Hajdudorogon, Hajdunánáson és Büdszentmihályon is. Amint látható, különböző érdekek ütköznek meg a Debrecen-Miskolc közötti ut kiépítésénél és előreláthatólag sok vita lesz még a kérdés körül.

Rassay holnap délután interpellál az amnesztiarendeletről ügyében

Budapest, április 24. Az amnesztiarendeletről a legutóbbi alkalmazásának idején politikai körökben élesen bírálták, hogy az amnesztiarendeletről alkalmazását a bíróságok hajtják végre. Ellenzéki körökben már akkor szóváltottak, hogy a kérdést a parlament elé viszik és felvilágosítást kérnek az igazságügyminiszertől.

Rassay Károly ma délelőtt korán megjelent a Házban és interpellációt jegyzett be az igazságügyminiszterhez. Az interpelláció szövege így hangzik:

Az 1928. III. 1-én kibocsátott amnesztiarendeletről II. 7. pontja úgy a gyakorlatban, mint egyes hivatalos nyilatkozatok szerint a bíróságok által akként alkalmaztatik, hogy az I. fokú bíróságok nem csak véleménynyilvánítanak a kegyelem kérdésében, hanem egyenesen a kegyelem megadása vagy megtagadása felett minden felelősséggel kizáróval döntenek.

Kérdéseim a következők:

1. Megengedhetőnek tartja-e az igazságügyminiszter ur, hogy az államot kizárólag megillető kegyelmezési jogot egy más hatóságra átruhazzák?

2. Nem lát-e alkotmányértést abban, hogy a bíróságok működési jogkörét és aláírás-

nak szabályait így — a törvényhozás mellesével — a végrehajtó hatalom közvetlenül kiterjeszti, illetve a fennálló törvényekről eltérőleg szabályozza?

3. Hajlandó-e errendelni az 1928. III. hó 1-én kibocsátott amnesztiarendeletről II. 7. pontja alapján elintézet ügyekben a bíróságok intézkedését, mint vélemények sürgősen felterjesztésének a kormányzó urhoz alkotmányos megerősítés, illetve elintézés végett. Ertesülésünk szerint Rassay Károly interpellációját szerdán délután mondja el és arra Pesthy Pál igazságügyminiszter azonnal válaszolni fog. Politikai körökben rendkívül nagy érdeklődéssel várják Rassay interpellációját s az arra adandó miniszteri választ.

Interpelláció lesz Josephine Baker szereplése ügyében is

Budapest, április 24. Petrovácz Gyula keresztény párti képviselő interpellációt jegyez be Josephine Baker mulatt táncosnőnek budapesti fellépése tárgyában. A belügyminiszterhez intézi Petrovácz ezt az interpellációját, amelyet szombaton szándékozik elmondani és értesülésünk szerint Sczitovszky Béla belügyminis-

ter válaszolni is kíván Petrovácz interpellációjára.

A folyosón sokat beszéltek ma erről az interpellációról, amelyet pártkülönbség nélkül mindenki helytelenít, miután a kérdés jelentéktelensége egyáltalában nem bírja el a komoly parlamenti tárgyalást.

Farkas Elemér ezzel kapcsolatban a következő kijelentéseket tette előtünk:

— Az egész Josephine Baker-produkció, amelyet Bécsben láttam, semmi más, mint közönséges, mindennapi orfeumi szám. Még Bécsben is, ahol pedig a színházi erkölcsök tekintetében nagyobb szabadosság uralkodik, mint nálunk, olyan öltözékben jelent meg a lámpák előtt Josephine Backer, hogy nem lehetett sem produkciója, sem öltözeke ellen még a mi erkölcsi felfogásunk szerint sem erkölcsi szempontból kifogást tenni. Hozzá hasonló néger vagy mulatt nő már husz év óta táncol a mi orfeumunk színpadain is. Utalok Jonson és Dean néger párra. Mondhatom, Josephine Baker produkciója jóval alatta marad ezeknek a mutatványoknak. Azt hiszem, a pesti közönség hamarosan rá fog jönni, hogy az egész nem egyéb, mint egy közönséges orfeumszám és az így nálunk is ugyanarra a sorsra fog jutni, mint jutott Bécsben. Elmondhatom: tant de bruit pour une — mulatt!

„Kahan Izsák szabó esete”

Kaptuk és közöljük az alábbi nyilatkozatot:

A „Debrecen” c. napilap mai számában dr. Györki Imre országgyűlési képviselő, valamint a szociáldemokrata-párt ellen egy rágalmozó közlemény jelent meg, amelyre addig, amíg dr. Györki Imre képviselő méltóképen válaszol, a következőket tartom szükségesnek közölni a nyilvánossággal:

Kahan Izsák ellen tényleg kiutasítási eljárás lett folyamatba téve s az illető dr. Györki Imre képviselőhöz fordult, aki nyomban érintkezésbe is lépett a belügyminisztérium illetékes osztályával. Tudvalevő azonban, hogy a kiutasítási rendeleteket nem a szociáldemokrata-párt képviselői adják ki és hajtják végre, vagy vonják vissza, hanem a belügyminisztérium illetékes szervei, ennél fogva a kiutasítás elodázása, illetve visszavonása nem ment könnyen s dr. Györki többszöri intervenciójára is csak ígéretet adtak, amelynek a teljesítése egyre késett. Tény az is, hogy Kahan Izsákot a debreceni rendőrség letartóztatta, dacára annak, hogy a belügyminisztérium illetékes osztályában dr. Györkinek ígéretet tettek arra nézve, hogy nyugodtan hazajöhet, egyelőre nem lesz bántódása. Letartóztatása napján Kahan Izsák sógora, Goldstein Mór lakatosmester azonnal megjelent nálam az irodában s nyomban telefonon felhívtuk Györkit, akivel közöltük a letartóztatást, mire Györki ígéretet tett, hogy azonnal eljár a belügyminisztériumban s megsürgeti a már régebben tett intézkedés továbbítását a debreceni rendőrséghez. A belügyminisztériumban ismét ígéretet tettek, hogy nyomban intézkednek s ezt Györki telefonon közölte Debrecennel. Kahan Izsák ezek után ki is szabadult s első útja a pártirodába vezetett, hogy köszönetet mondjon kiszabadulásáért. Goldstein Mór egyébként erről a következő nyilatkozatot adott ki: „Nyilatkozat. Alulírott kijelentem, hogy sógorom, Kahan Izsák internálása ügyében dr. Györki Imre képviselő ur önzetlenül, díjazás nélkül járt el és másik sógorom, Stuhl Lázár kiutasításának visszavonását is hasonló módon, díjazás nélkül intézte el. Tudomásom szerint Kahan Izsák bebörtönözése alkalmával is dr. Györki lépett azonnal közbe, akit erre telefonon kértünk fel s az ő intervenciójára rendelte el a belügyminisztérium Kahan Izsák és felesége szabadlábra helyezését. Debrecen, 1928. évi április 24-én. Goldstein Mór. Következik két tanu aláírása.”

Kahan Izsákot is felkerestem. Kahan Izsák azonban nem nyilatkozik. Megtudtuk azt is, hogy miért. Kahan Izsákot már előtünk felkereste Gábel Gyula tanár ur. Hogy mit beszélt vele, azt nem hozhatjuk nyilvánosságra, még akkor sem, ha Gábel Gyula tanár ur mondana el erről a beszélgetésről később valamit. Mert Kahan Izsák szerény, üldözött kis zsidó ember, aki még féllábbal mindig tul van a határon. A kiutasítása még nincs visszavonva.

Ellenben látva Gábel Gyula tanár ur jó összeköttetéseit, a következőkre kérjük: Használja fel ezt a magas összeköttetést arra, hogy vonják vissza azt a

rendeletet, amellyel Kahan Izsákot internálták, dacára, hogy Kahan Izsák polgári volt és nem polgári volt. Mert ezt a rendeletet ki, hane Gyula tanár ur téséi vannak.

Aztán még ugy is mint r. Kahan Izsák zsidóember. Csak. S ennek a önértéket eszt egy sárga fol miatt a sárga magyar érzésű földön nyomor hasonszörny tan hogy könyörgő fórumok előtt támogassák, v székötteséik ez a sárga fol kéről. Annak melynek elvég

Dr. Szabó magántanár

Debrecenben Káry Ábra győgy szorgalmas, becs m. kir. Tisza Ist szeti kara külö zett tudományos tanári képesítés utolsó eselekmé adás, amelyet é érdeklődő közön tőkön délelőtt f esészeti tanterem tart a vízben győgyserűk h reiben álló tu turis nagy érd

Heisenberg egye

A Tisza István I. osztályának u. 6 órakor a u. termében tartolni székét a Heisenberg p tőségének ig Magyarorszá esolatait fogja Erre az előad kíséretében D tuani laibach budapesti egy mosan a főv ségü eredmén berg profess mely iránt legszelescb meg. Az előa dődik s a ren hogy helyeik veskedjenek.

Az márci

A városi ipa múlt hónapban történt, telepen esben.

Munkakönyve munkás ki- és Tanoneszerződöt inas, tanonben.

Iparigósvá hól hét eszter kiadtak 91 egy házipénztárba u iparengedély képen oszlanak fuvaros 5-5. szatós, bérko rófós, rövidír gyümoleskeres kalapos, kézi ácsmester, ká kereskedő, ká sító, sapkakész hazastelkévé szerelő, papirk daráló malom.

1-1 és szeker

HIREK

Repülhet-e az ember magától?

Victor Dibosky, az orosz hadsereg volt repülőtisztje azt állítja, hogy megoldotta az emberi repülés kérdését, vagyis azt a repülést, melyhez nem kell benzín, pusztán az ember ereje, az ember izmai.

Az orosz tiszt egy repülőgépről beszél, melyet még nem szerkesztett meg, de már tudja, hogy hossza három méter, nyílása hét méter, súlya hatvannyolc kilogramm.

Az én ornitopterom — így nyilatkozik — megengedi az embernek, hogy mindentől függetlenül repüljön, amihez a mai repülési technika folyamodik. Eszerint valóban az ember lesz a levegő ura, csak a gépre lesz ráutalva és tulajdon erejére. Addig maradhat a levegőben, ameddig kedve tartja, illetőleg, ameddig testileg bírja.

A gép megszerkesztésénél az orosz tiszt lehető legegyszerűbb elveket tartotta szem előtt, tanulmányozta az albatrosz-repülést, mely felfedte előtte a titkot. A repülő ember helyzete vízszintes lesz, ami leginkább kiméli erejét. Kezével kormányoz, lábaival repül. A gép alakja olyan, hogy minél kisebb ellenállást fejtessen ki a levegő áramlatával szemben, alumíniumból készül, acél csőszerkezettel. Tizenkét-tizenöt mérföldes szélességű ötven méter magasságba emelkedhet.

A Manchester Guardian szakszerűen foglalkozik ezzel a találmánnyal, megemlítve, hogy a főtaláló a világ egyik legkiválóbb repülője, aki az angol kormányának 5500 font sterlinges jutalmát nyerte egyik felfedezésével és annak idején Szebasztopolból Szentpétervárra repült.

Az — írja ugyanez a lap —, hogy minden segédeszköz nélkül, a levegő áramával repüljünk, nem udjonság. Néhány repülőgép már óráig a levegőben maradt benzín nélkül. Ellenben egy szélroham folytán a repülőgépek földre pottyannak. Valószínű, hogy az albatrosz és a saskeselyű az embernek eddig ismeretlen módon maradt a levegőben, anélkül, hogy szárnyait használja. Dibosky azt állítja, hogy az ő ornitopterója olyan elmésen szerkesztett sikelfelülettel rendelkezik, mely ellenáll a levegő áramának, akár az albatrosz szárnya. Most meg kell mutatni, hogy miben leledzik találmányának lényege. Ha olyan az, amilyennek állítja, akkor csodát valószínűsíthetünk.

Angol követségi titkár Debrecenben. Érdekes vendége van Debrecennek Sturrock, az angol követség kereskedelmi titkára Miskolcra Debrecenbe érkezett. Az angol követség kereskedelmi titkára Debrecenben megtekintte a gyártelepeket, kereskedelmi intézményeket, sőt a Hortobágyra is kimegy, ahol a város gazdaságát, a tőgazdaságot és a sajtógyárat fogja megtekinteni. Az angol követség kereskedelmi titkárának Debrecen városát itt tartózkodása alatt időre szívesen rendelkezésre bocsátotta autóját, a kereskedelmi és iparkamara pedig kalauzolásáról gondoskodik.

Ma délután lesz Árvay Sándor tanársegéd előadása a tejáplálkozásról. A Közegészségügyi Egyesület rendezésében ma, április 25-én, szerdán délután 6 órakor a Kereskedelmi Akadémia nagytermében tartja dr. Árvay Sándor, az élettani intézet képzett tanársegédje értékes és nagy érdeklődéssel várt előadását a tejáplálkozás jelentőségéről, amelyet népegészségügyi szempontból ismertet majd kimerítően. A közérdekű és magas színvonalú előadás meghallgatása díjtalan, beléptidj nincs, mindenképpen szívesen látunk.

Felmentették a hamis tanúzásra való rábírást vádja alól. A debreceni törvényszék előtt állt kedden délelőtt Molnár Márton 82 éves hajduszoboszlói gazdálkodó, akit hamis tanúzásra való lották padjára került vele együtt Szabó Sándorné és Szabó Mihály is, akiket Sánorné és Szabó Mihály is, akiket hamis tanúzásra vádoltak. A vádirat szerint Molnár egy hajduszoboszlói járásbírói tárgyaláson Szabó Mihály-nak két deci pálinkát, Szabó Sándorné-nak egy pár cipőt kínált fel, ha az ő javára tanuskodnak. A tárgyaláson nem

merült fel olyan terhelő bizonyíték, amelynek alapján marasztaló ítélet lehetett volna hozni és így a bíróság felmentette a 82 éves vádlottat és két társát a vád alól. Az ítélet jogerős.

Gyermekszanatórium Hajduszoboszlón. Hétfőn Hajduszoboszlóra érkezett Scholtz Kornél államtitkár, aki megtekintette az épülő strandfürdőt és bejelentette a városnak és a fürdőigazgatóságnak, hogy a népjóléti minisztérium gyermekszanatóriumot óhajt Hajduszoboszlón felállítani és a munkálatakat rövidesen megkezdene. Hajduszoboszlón természetesen nagy örömmel fogadták az államtitkár bejelentését, aki az eddigi munkálatok felett a legnagyobb megelégedését fejezte ki. Kiséretében voltak dr. Brokes Győző, ismert debreceni gyermekorvos és Serly Gusztáv, a fürdőtársaság igazgatója.

Letölt a szárnyam

A lábbeteg, bús, nedves őszre már nem derül nyár, — nem derül!... Mások? Repülnek kergetőzve napfény felé s az én szemem setét álomra szenderül!

Letört szárnyam.

Arany garáza terhe törte s mint renyhe férges: eltiport, — táncol velem most körbe-körbe harminc ezüst s egy krisztus-arc, ki a kereszten felsikolt!

SIPOS IVAN.

Elütötte egy megvadult koniflisó. Kedden délelőtt 9 órakor a Frohner-szálloda előtt a villamosra várt Váradi Emil magántisztviselő és oldalt fordulva nézte az állomás felől jövő villamost. A nagy piaci forgalomban nem vette észre, hogy egy megvadult koniflisó vágatva közeledik a városháza felől. A ló egyenesen neki rohant és vágatása közben úgy meglökte, hogy a magántisztviselő nekizuhant a Schiffmann ékszerész üzletének s bezúzta a fejét. Az egész arcát elöntötte a vér és alétlan roskadt össze a gyalogjárón. A Frohner-szállóból telefonon értesítették a mentőket, akik kiszállították a sérült magántisztviselőt az egyetemi klinikára. Állapota nem súlyos és kezelés után visszaszállították a lakására.

Öngyilkos gazdálkodó. A debreceni ügyészségnek jelentették, hogy kedde virradó éjszaka Kovács Sándor 52 éves kabai gazdálkodó a lakásán a mestergereudára felakasztotta magát és mire észrevették, meghalt. A csendőrségi nyomozás szerint a gazdálkodó életuntagságból követte el tettét. A debreceni ügyészség a tetemésre az engedélyt megadta.

Marólug. Bartha Juliánna két éves leánya külsőinek Nyulás-telepi lakásán véletlenségből a marólugos csuporból ivott és olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy be kellett szállítani az egyetemi gyermekklinikára. Állapota nem súlyos. A rendőrség megindította az ügyben a vizsgálatot annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség.

Vásárok sorrendje. Április 25. szerda: Lébény, Somlyószőlős, Toponár, Zsámbék. Április 26. csütörtök: Balatonfőkajár, Kisbér (sertésvásár), ninesó, Marcaltó, Nagykálló, Nagyszékely, Tornaszentandrás. Április 28. szombat: Apátfalva, Büsi, Csongrád, Istvándi. Április 29. vasárnap: Csongrád. Április 30. hétfő: Acsa, Arló, Balassagyarmat, Bácsalmás, Bata, Bonyhád, Devecser, Hosszúhetény, Kiskőrös, Komárom, Kőlece, Kőtelek, Magyaróvár, Mátészalka, Tiszanána, Vámospercs, Veszprém (felsőváros), Zalaegerszeg.

Egy 103 éves asszony elnökölt a hosszúéletűek gyűlésén. Medridből jelentik: Érdekes innepélyt tartottak tegnap a spanyol fővárosban. Madrid éghajlatát innepelték, amely csodálatos megővő hatással van a szervezetre. A gyűlésen egy 103 éves asszony elnökölt: a jelenlevők jórésze szintén igen magaskori volt és jóformán valamennyien elhunytak már nyoleva-n évesek. A gyűlés egyik szónoka hivatalos statisztikai adatok alapján kimutatta, hogy Madridban a nyoleva-n évesek száma körülbelül negyven év óta állandóan nő. Jelenleg több mint 3500 ember él

Madridban, aki már betöltötte nyoleva-nadik évét. Valamennyien kitűnő egészségnek örvendenek. Madrazo egyetemi tanár tudományos alapon tárgyalta a kérdést és kimutatta, hogy egészségügyi szempontból alig van a föld egész kerekén Madrid klímájához hasonló éghajlat.

Kocsilöccsel leütötte az apját. Véres családi háború zajlott le tegnap reggel Soroksárott. Misch Adám 46 éves vagyonos gazdálkodó, aki már évek óta hadilábon él a családjával, reggel italsan tért haza a korcsmából. Az udvaron rátámadt feleségére, földreperete és ütlegelni kezdte. A család többi tagja darab ideig némán nézték a durva ütlegelést, majd Misch 26 éves Adám fia odaugrott az uccára. Misch Adám azonban újra beugrott az udvarra, deszkát ragadott és azzal rohant a fia felé, aki kezébe kapott egy kocsilöcsöt és azzal apjára sujtott. Misch Adám már az első ütéstől vérző fejjel rogyott a földre, fia azonban dühösen tovább folytatta az ütlegelést, úgyhogy valósággal ki kellett szabadítani a vérző embert a kezéből. Az oda-siető csendőrök a fiut megkötözték, majd orvost hívtak, aki megállapította, hogy a súlyos kocsilöcs többhelyen átlukasztotta Misch Adám fejét, úgyhogy felépüléséhez igen kevés a remény.

Harkányi szobrász Piac ucca 83. Sírköveket művészi kivitelben legújtanosabban készít.

A valorizációs törvény hiteles szövege a miniszteri indokollással, — megjelent és kapható Hegedűs és Sándor R. T. könyvkereskedésében. Telefon 54.

Mielőtt brilliáns ékszereket, órákat és egyéb ékszertárgyakat akar vásárolni győződjön meg Halász ékszerész olcsó árairól.



Szerda, április 25.
Budapest 557.5 (3): 9.30: Hírek, közgazdaság. 11.45: Hírek, közgazdaság. Közben 12 órakor déli harangszó az Egyetemi templomból. Utána: Cigányzene. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 3: Hírek, közgazdaság, élelmiszertárak. 3.30: A Magyar Rádió Ujság „Morse”-tanfolyama. 4: Ritoók Emma meséi. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, vizállásjelentés és mozik műsora. 5: Operett-részletek. (Zenekari hangverseny.) 6.20: Némethy Béla dr. felolvasása: „Visegrád múltja, jelene és jövője”. 7: A m. kir. Operaház „Ortelio” előadása. Az első felvonás után főversenyeredmények. 10.15: Pontos időjelzés, hírek. Utána: Jazz-band.

Külföld: 11.00: Bécs: Délelőtti zene. 12.30: Stuttgart: Gramofonzene. 12.32: Zürich: Délelőtti hangverseny. 4.00: München: Könnyű zene. Zürich: Hangverseny. Bécs: Délutáni hangverseny. 4.20: Bern: Hangverseny. 4.30: Breslau: Könnyű zene. 6.30: Leipzig: Francia nyelv. Breslau: Könnyű zene. 7.00: Bécs: Olasz lecke kezdőknek. 8.00: Stuttgart: Don Juan (kamaraopera). Róma: Német lecke. 8.05: Bécs: Angol lecke. 8.30: Berlin: Melodramák, utána tánczene. 8.50: Nápoly: Zenekari hangverseny. 10.15: München: Tánczene.

Anyakönyvi hírek

A debreceni anyakönyvi hivatalban a következő bejelentések történtek április 24-én:

Születések:

Poresin János talyigás leány Margit; Bészler Lajos vaskereskedő fia János; Kiss József kőművesgéd leány Katalin, Goda Lajos fm. Iker Lajos és Sándor; Szics Károly házmeister leány Éva; Zsirus Mihály máv. fűtő fia Béla; Szobonya István gazdálkodó leány Ilona; Hegedűs Dániel fuvaros fia Dániel; Ferenczy István fm. leány Ilona; Czeglédi János városi hajdu fia Barnabás; 1 halva születés és 3 törvénytelen megszület.

Halálozások:

Boros Róza ref. 15 éves Csalogány u. 19; Serbán Mihály g. kath. 2 hónapos Hajdudorog; özv. Szics Mihályné ref. 76 éves Teleki ucca 63; Cseki Margit r. kath. 11 hónapos Kossuth u. 69; Kovács István ref. 29 éves Balmazújváros; id. Rostás István ref. 83 éves József kir. hg. u. 69; Sztankovics Ferenc r. kath. 31 éves Mád;

Női harisnya

! minden minőségben!
Tartós •elymharisnya 4-70 Ft-16!

Márton Gyula és Fianál
Főter 25.

pelláció.
l az in-
nélkül
jelenték-
komoly

a követ-

rodukcó,
mint kö-
ég Bécs-
tekín-
k, mint
a lám-
lehetett
ég a mi-
ési szem-
ló néger
col a ml
son és
híne Ba-
főzeknek
közönség
ész nem
ám és az
og jutni,
tant de

te

nyilat-

számá-
ési kép-
ata-párt
y jelent
Györki
aszol, a
nek kö-

utatisási
az illető
fordult,
ett a bel-
tályával.
utatisási
mokrata-
ják vég-
belügy-
ennél-
illetve
en s dr.
is csak
jesítése
y Kahan
letartó-
elügyim-
ban dr.
a névze,
egyelőre
tása nap-
tein Mór
nt nálam
on fel-
ük a le-
tetet tett,
miniszté-
régebben
debreceni
ériumban
omban in-
on közöl-
ezek után
irtirodába
ndjon ki-
r egyéb-
ozatot ad-
t kijelen-
sák inter-
re képvé-
kül járt el
r kiutasít-
ló módon,
adomások
özése al-
azonnal
értünk fel-
el a bel-
és felesé-
Debrecen,
stein Mór.

Dr Sztankay
magántanári
próbaelőadása

Heisenberg
müncheni
egyetemi tanár
előadása

Az iparhatóság marciusi működése

A városi iparhatóság kimutatása szerint a múlt hónapban zálogházi árverés egy esetben történt, telepengedélyezési eljárás volt hat esetben.

Munkakönyvet kiadtak 84 egyénnek, ipari munkás ki- és bejelentés történt 471 esetben. Tanoncszerződést kötöttek hetet, felszabadult öt inas, tanoncszerződést töröltek négy esetben.

Iparjogositványt a fél kérelmére 47, hivatalból hét esetben töröltek. Új iparjogositványt kiadtak 91 egyénnek, ezekből ipardíj címén a házipénztárhoz befolyt 866,52 pengő. A kiadott új iparjogositványok száma szerint a következőképpen oszlanak meg: Női szabó 6, női kalapos, fuvaros 5-5, terménykereskedés, asztalos, szatócs, bérkocsis 4-1, toll- és bőrkérekedés, rőfös, rövidárus, kerékpárkölesző, fűszer, gyümölcskereskedés 3-3, építési vállalkozás, kalapos, kézimunkakészítő, kőművesmester, ácsmester, kávémérő, heintes, baromfi és tojás-kereskedő, kerékvártó 2-2, aranyműves, szűtő, sapkakészítő, kőszőrös, cukrász, cipész, házastelkek vétele, vízvezeték-szerelő, villany-szerelő, papírkereskedő, korcsmáros, fogműves, daráló malom, bádógos, lakatos, női fodrász 1-1 és szekérszállásadás 5.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

MOSOR:

SZERDA délután: *Cirkuszhercegnő*. Operett. Zónaelőadás. — Este: *Eva*. Operett. C) bérlet.

A Savoy-jazz-band hangversenye

A jazz megvan, tehát számolni kell vele; semmiképpen sem lehet szólamokkal elintézni.

A jazz előretörése az új táncműveléssel kapcsolatos. Az angol operettek már a múlt század utolsó évtizedének végén közvetítették a néger, szinkopás táncokat, a jazz igazi pályafutása azonban a háború kitörése táján kezdődött Amerikában. A jazz forrása az amerikai néger tánczenekarok, hiszen Amerikában ezeknek körülbelül azonos a helyzetük a mi cigányzenekarainkival. A jazz-band tulajdonképpen nem is más, mint amerikai izlés szerint összeállított zenekar, kimondottan tánczene céljára, a jazz tehát amerikai néger eredetű, amint ahogy minden modern tánc az, kivéve az argentinai származású tangót. A jazzen azonnal meglátszik az amerikai néger eredet, hiszen főjellegzetességét a néger muzsika adja meg, ettől származik benne a szinkopált folytonos használata, a hangsúlyeltolódás állandó alkalmazása. Az amerikai izlés, az amerikanizmus szelleme van a jazzben, erre vall az erőteljes ritmika, a konturrok túlságosan éles kiemelése, a nyers, markáns, szinte ordító színteltek és a szexuális elemek nyílt hangsúlyozása. És erre vall a hangszerkezelés is, de már magának a jazz-bandnek az összeállítása is az exotikus instrumentumok bevonásával. Hiszen az amerikai muzsika teljesen tradíciótlan, az amerikai zenei közizlés naiv és durva: a jazzben folyton csak a fuvóshangszerek komikus glisszandói, a tréfás tremolók, sűrűn alkalmazták a sívítón magas regisztereket és nagy szerepük van az ütőhangszereknek. Általánosságban a groteszk hatás jelentkezik túlnyomóan a jazzben és bizonyos monotonizmus, már csak azért is, mert a jazz melodikája a legkevésbé sem jelentős s új hangnemekkel kezeléssel szövegszerű, hiszen a jazz teljesen dur-moll körben mozog, formálisan pedig egészen primitív.

Arról tehát, hogy a jazznek valami különös hatása volna az európai műzenére, nem lehet beszélni, mert hiszen az új hangszerkezelést már a jazz jelentkezése előtt alkalmazták a modern európai zene reformátorai s a ritmika megújulása szintén megtörtént már azelőtt, mielőtt a jazz hatása jelentkezett volna. Egyéb újat pedig a jazz nem hozott.

Ennek ellenére nem érdektelen, mint az amerikanizmusnak egyik, az igazi európai lélektől egyébként teljesen elütő, imperialista eszköze. Debrecenben tulajdonképpen kedden este mutatkozott be valójában a jazz, a londoni Savoy jazz-zenekarának az Arany Bikában tartott hangversenyén. A zenekar produkciója a maga nemében egészen elsőrendű, amint ahogy érdekes, hogy Amerikában sem a colored, hanem a matrózzenekarok és a Witheman-zenekar állnak az első helyen. A Savoy-jazz-band kitűnően tudja hangsúlyozni a jazz lényegét: a szinkopás táncmuzsika pregnáns ritmikáját pompásan érvényre juttatja, a színek markáns foltokban rakja fel s a jazzben nem ritkán jelentkező szentimentális és romantikus elemeket éppen olyan finoman mintázza ki, amilyen tudatosan hangsúlyozza a jazz annyiszor hangoztatott gépszerűségét, a humoros és groteszk elemeket pedig bravurosán alkalmazza. A zenekar tagjai mindnyájan tökéletes urai a hangszerüknek, a trombitás Guarante, a szaxofonos Barton és Remue, a pianista Herbin és a bendzsós Morelli művészek, a szó legjobb értelmében. A jazz-band hatása azonban, mint együttes igazán nagyszerű s emek az együttesnek a lelke egy nyurga angol fiú, Teddy Sinclair, aki ragyogóan muzikális, akinek folytonosan a groteszkumot érintő dirigálása mégis szuggesztív és stílusában a jazz magvát teljesen kifejező és aki dzsiggell, clownodik, humorizál, nagyon kedvesen. A jazz-band produkciójában egyébként is sok az egyenesen az angol zenebohó-

ckokra emlékeztető bravuros groteszk momentum s a közönség természetesen ezeket honorálta a legjobban. A zene-szakértőknek különleges furcsaság volt a Faust és a Tannhäuser jazz-átírata, a zenekar azonban ott mutatta meg leginkább a tudását, ami a lényege is: a táncdarabok előadásában. (bl.)

Olasz vendégek a Pirandello-bemutatón

A Csokonai-színházban április 28-án eredeti bemutató előadás lesz: a Csokonai-színház társulata Magyarországon először színrehozza Luigi Pirandello IV. Henrik című drámáját. A bemutatóra Kardoss Géza szmizgazgató meghívta az olasz követséget is; ezt a város vezetősége utólag jóváhagyóan tudomásul vette. Az olasz követség értesítette dr. Hadházy Zsigmond főispánt, hogy a színigazgató meghívásának eleget téve, szombaton délelben Debrecenbe érkezik Durini di Monza gróf olasz követ, Antonio Cippico gróf szenátor, a Magyarországon tartózkodó olasz kiadós vezetője és Antonio Widmar olasz követségi sajtófőtáncs, akinek nagy érdemei vannak az olasz-magyar kulturális kapcsolatok kiépítésében. Az olasz vendégek délután megtekintik az egyetemi klinikai telepet, este pedig résztvesznek a Csokonai-színház előadásán.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI

Olesó zóna-előadás ma, szerdán délután 3 órakor és holnap délután! Színiere kerül Kálmán Imre világhírű nagy operette: *Cirkuszhercegnő*. A *Cirkuszhercegnő* ma délutáni és holnap délutáni előadásaira fennmaradt jegyeket a pénztár 9-12 óráig árusítja, a délutáni pénztár pedig 2 órától az előadás kezdetéig. **Olesó mozi-helydrak!** *Cirkuszhercegnő* címszerepét Elek Lea játssza, partnerei: Antók, Mihályi, Ferenczy Marianne, Halasiné, a főpincér szerepében Fülöp, Wladimir parádés szerepét ezuttal is a kiváló Szirmai alakítja. *Cirkuszhercegnő* olesó jegyeit lehetőleg délelőtti méltóztassék kiváltani!

Eva, Lehár bűbájos muzsikájú híres operette ma, szerdán este utóliára Timár Ilával a címszerepben. *Eva* eddigi előadásain vastapok közönsögtöttek Timár Ilával az élen Ferenczy Marianne, Antók, Szirmai, Rajz János, Fülöp alakításait. *Eva* mai előadására jegyek még kaphatók.

A *Nosztty fia esete Tóth Marival* holnap, csütörtökön este kerül felújításra Kopereczky ragyogó szerepében Kardoss Gézával, kinek e parádés alakítását a múlt idényben oly sokszor élvezhette a publikum.

A *Nosztty fia esete Tóth Marival* csütörtökön és pénteken este! Tóth Marit ezuttal először kreálja Ferenczy Marianne, akinek a Nem nőstülök legutóbbi szerepében is döntő sikere volt. A címszerepét Mihályi, Bubenyik ragyogó figuráját Fülöp, az öreg Noszttyt Szirmai Vilmos, Ághy néit Turbók játssza. A többi szerepek a tavalyi kipróbált kezében vannak. A *Nosztty-előadásokra* jegyek 10-1 és 4-6 óráig válthatók.

IV. *Henrik*, Pirandello világhírű tragédiája az összes magyar színpadokat megelőzve a debreceni Csokonai színházban kerül bemutatásra előrendi szereposztással. Fáy E. Béla művészi fordításában, Forgács Sándorral a címszerepben.

IV. *Henrik szombati bemutatóján* Durini di Monza gróf, olasz követ, gr. Klebelsberg Kunó kultuszminiszter, Antonio Cippico szenátor és Widmar olasz sajtófőtáncs társaságában magas látogatással megtekintik Debrecen és a Csokonai színházat.

IV. *Henrik próbái* javában folynak. Főszereplők: Forgács Sándor, Halasi Mariska, Herman Manel, Szirmai, Rajz Ferenc, Fülöp, Mihályi, Virágháthy, Rajz János és Sziget Jeno. Jegyelővét.

MOZI

APOLLÓ. Világatrakció! Tyrso de Molina ó-spanyol elbeszélése nyomán: DONNA JUANA, egy romantikus szerelem története 12 felvonásban. A főszerepben a legjobb német sztár, Elisabeth Bergner. Megelőzi: Akasztófia és a humor, bohózat.

Péntektől: Világatrakció! MONTE CARLO PUSZTULÁSA. A főszerepben Francesca Bertini és Jan Angelo.

VIGSZÍNHÁZ. Világfilm! Lilian Gish és Norman Kerry együttes szereplésével: VÉR A VÉR ELLEN (Anne Laurie), színmű a skót

életből 10 felvonásban. Megelőzi: Fogházás keigázzal és A falramaszott tapéta, bohózat. Péntektől: Világfilm! A FEHÉR RABSZOLGÁNÓ, keleti regény. A főszerepben Liane Haid és Wladimir Gaiderow.

URANIA. Szombat—vasárnap: Világfilm! Tolsztoj Leó halhatatlan regénye nyomán: FELTÁMADÁS. A főszerepben: Dolores del Rio és Rod la Roque.

METEORBAN szerdán: Az *elhagyottak*, vagy *A kolduslord*, Hector Malot világhírű regénye filmen 10 felvonásban. És a fényes kísértő műsor. Előadások: 7 és 9 órakor.

SPORT

Felhívás. A reorganizált Debreceni Tornaegyesület választmánya elhatározta a birkózó, atlétikai, lövész, tenisz, ping-pong, boxoló és football szakosztályoknak sürgős felállítását. A szakosztályok megalakítása az egyesület tornacsarnokában, Péterfia u. 76. szám alatt, 1928. április 25-én, szerdán délután 6 órakor történik meg. Felhívtnak a tagok, hogy a szakosztályok tisztikarának megválasztása céljából fenti időpontban a tornacsarnokban teljes számban és pontosan megjelenni sziveskedjenek.

A Vasas Debrecenben. A DMTE agilis vezetősége szép sport programot dolgoz ki május elsején, a munkások ünnepnapján Debrecenben. A DMTE a fővárosi Vasas amatőr együttesét látja vendégül. A Vasas amatőr igen jó csapat és a megerősödött DMTE-vel való találkozása szép sportot ígér. Ugyanakkor a DMTE szabadtéri birkózóversenyt is rendez, amikor is a DVSC és DMTE birkózói küzdenek meg egymással. A mérkőzés a DTE nagyerdői sporttelepén lesz. A mérkőzés olesó belépőjeggyel tekinthető meg.

KÖZGAZDASÁG

A terménytözsde.

Budapest, április 24. A tengeri és a zab ára változatlan maradt a készáruvásáron. A rozs 15 fillérrel emelkedett és 30 fillérrel javult a határidőpiacon az októberi rozs árfolyama is.

Határidőüzlet előfordult kötése: Buza: Május 33.60, 70, 66, 64, 60, zárlat 32.62—64. Október 31.40, 50, 46, 40, zárlat 31.40—42. — Rozs: Május 32.90, 84, 76, 74, 68, zárlat 32.60—68. Október 27.42, 36, 40, 30, 36, 34, zárlat 27.32—34. — Tengeri: Május 27.66, 60, 62, zárlat 27.62—27.64. Julius 28.50, 54, zárlat 28.52—54.

Készáruüzlet hivatalos árjegyzései: Buza: tiszai 77 kg 33.95—34.20, 78 kg 34.35—55, 79 kg 34.65—85, 80 kg 34.80—34.95, felsőtiszai 77 kg 33.85—34.10, 78 kg 34.25—45, 79 kg 34.55—75, 80 kg 34.70—34.85, fejérmegyei 77 kg 33.70—33.95, 78 kg 34.05—25, 79 kg 34.35—60, 80 kg 34.50—34.65. — Pestvidéki rozs 32.90—33.00, egyéb rozs 32.80—32.90, takarmányárpa I. 30.50—31.25, takarmányárpa II. 30—30.20, felsőmagyarországi sörárpa 33.50—34.50

Valutaárfolyamok.

Budapest, április 24. Angol font 27.85—28.—, Belga frank 79.80—80.10, Cseh korona 16.90—16.98, Dán korona 153.25—153.85, Dínár 9.97—10.07, Dollár 570—572.—, Franciafrank 22.50—22.70, Hollandi forint 230.20—321.30, Lengyel zloty 64.05—64.35, Léva 3.55—3.60, Német márka 136.60—137.10, Norvég

PORTOROSE

Az olasz Riviera gyöngye. Szezon: ápriltól októberig. PALACE HOTEL. Direkt összeköttetés a gyógyintézzel, 300 szoba, 60 fürdő, park, teniszpálya, pensió ár, teljes ellátás 50 lírától 130 líráig. — HOTEL RIVIERA. Első rangú családi ház, 60 szobával, nagy veranda a tengerre, pensió ár 40 lírától 50 líráig. — VILLA S. LORENZO. Kényelmes családi ház, 50 szobával, Istria legnagyobb parkja. Pensió ár 35 lírától 45 líráig. — A szezon alatt strandünnepélyek, hangversenyek, löversenyek, színház, dancing és mozik. — Kifolleges kedvezmények nagy családok részére és hosszabb tartózkodás esetén

korona 152.80—153.40, Osztrák schilling 80.30—80.65, Spanyol peseta 95.55—96.15, Svájci frank 110.05—110.45, Svéd korona 153.40—154.—.

Ferencvárosi sertésvásár. Budapest-ről jelentik: Maradvány 878, felhajtás 345, eladatott 142. Árak: könnyű 144—158, nehéz 160—166.

Zárt ajánlati hirdetmény

A vb. Klein Lipót ruhakereskedő esdőtömeget képező áruaktárt u. m. férfi-, fiu- és gyermekruhák stb., valamint az üzlet berendezést zárt ajánlat útján értékesitem. Az áruaktár és berendezés a mai naptól kezdve d. e. 8 órától 12 óráig, d. u. 3 órától 6 óráig, a Dégenfeld tér 8. sz. alatt tekinthető meg, i. hó 27. napjának déli 12 órájáig bezárólag. Zárt ajánlatokat írodamban (Piac ucca 44.) i. hó 27. napjának d. u. 5 órájáig adhatók be. A zárt ajánlatokat az ideiglenes esdőválasztmány és az ajánlattevők jelenlétében i. hó 27-én, pénteken d. u. 6 órakor írodamban bontom fel s azok felett a választmánya azonnal határoz. A esdőtömeget fenttartja a jogot magának arra, hogy a legtöbbet ígérő zárt ajánlatot is visszautasítsa.

Dr. Daróczy Gusztáv ügyvéd esdőtömegegnök.

WEINSTOCK HENRIK
B U T O R Ū Z L E T É B E M
elsőrendű
ebédlők és hálók
nagyon olcsón kaphatók.

1° külföldi porosz szén
elismert jóminőségű hazai szenek, valamint
apritott és hasábos tügly és bükkfa
azonnali szállításra a legolcsóbb napiárban beszerezhető
BARTHA
tűzifa- és szentelepe
Ispatóly u. 3/b. Telefon 7-85

MEGHÍVÓ.

A Biharmegyei Fakeskedelmi és Gazdasági Részvénytársaság t. részvényesei 1928. május hó 10-én d. u. 4 órakor Berettyóújfaluban a vállalat hivatalos helyiségében tartandó rendes évi közgyűlésére tisztelettel meghívtnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, a zárszámadások előterjesztése, a tiszta nyereség hovaforrásaira vonatkozó javaslat tárgyalása és a felmentvény megadása.
2. Esetleges indítványok.

A közgyűlésen szavazati joggal bíró azon részvényes, ki részvényeit a közgyűlést megelőző nap déli 12 óráig a vállalat pénztáránál, vagy a Debreceni Első Takarékpénztárnál Debrecenben letétbe helyezi. A letett részvényekről kiállított elismervények a közgyűlésen való részvételre igazolási jeggyül szolgálnak.

Mérlegadatok:

Mérlegszámla 1927 december 31. V a g y o n i: Készpénzkezelés 885.14. Áru leltár szerint 30,917.91. Adóssok 65,064.94. Ingatlan 31,600.— Berendezés 1,700.— Fogat 1,800.— Gépek 5,700.— Összesen: 137,667.99. Teher: Részvénytőke 50,000.— Tartalékok 9,408.20. Tiszviselői segélyalap 2,000.— Atmeneti tételek 2,614.30. Fel nem vett osztalék 811.64. Előadóványok 38,267.82. Hitelezők 30,045.14. Adóhátralék: 480.—, múlt évi árhozat 2,497.61. Nyereség-egyenleg folyó évi nyereség 1,543.28. = 4,040.89. Összesen: 137,667.99.

Az Igazgatóság:

Eredményszámla 1927 december 31. V e s z t e s é g: Különböző üzleti költségek 11,450.25. Tiszti fizetések 7,200.— Kifizetett adók és illetékek 2,110.80. Kamatok 1,360.52. Leírások: ingatlanból 640.—, berendezésből 236.80, fogatból 600.—, gépekből 700.—, = 2,176.80. Nyereség: múlt évi árhozat 2,497.61, folyó évi nyereség 1,543.28, = 4,040.89. Összesen: 28,339 P 26 f. — Ny e r e s é g: Nyereség árhozat a múlt évről 2,497.61. Áruon elért nyereség a folyó évben 25,841.65. Összesen 28,339 P 26 f.

A fenti mérleget, valamint az eredmény-számlát a könyvekkel összehasonlítottuk és rendben levőnek találtuk.

A felügyelő-bizottság.

BERGER festéküzlet
új helyiségében, Csapó u. 16.
a megszokott olcsó áron vásárolhat!

1928. április 25.
Padló
magas f...
ben, legki...
nagyon o...
STERN
MAF
asztalosm...
eladó
elsőrangú
te
kedvező
MEGJELENT
MINDEN
GYAROSNA
H.
KEF
TO
MIN
most meg
Ez a könyv a p...
részére. Arra t...
tisztá hasznot n...
könyv sem: fel...
szonra. Tény, l...
olyan sok min...
köznyen elfelejt...
sabb. Valósággy...
vesztőjében, m...
Gyakran tévutr...
vállalat vezetőj...
zessel, másik f...
het, hogy egész...
kat küldöz, par...
mégsem tett ser...
vételét növeli. V...
göt is vesztit é...
cselekszi olyan...
volna a dolg...
Jövendő boldog...
gulása is — a l...
Ez a könyv az...
erre az egy két...
bernek segítség...
gében a vag...
Bo...
Kapható: H
Könyvkeres
R
AZ Ö
— Tény,
emberekről —
tam, hogy egy...
Grandchamps
— Mosta...
a marquis ur...
meg, hogy G...
Tiz éven át...
sem jöttek o...
újra kinyitjá...
kalmából bált...
— Remé...
aucourtékra,
lindsay — és...
Egy kastély,
— Kettő...
nyók nem...
félre, három...
comtenée vol...
Auberive...
— Ki az...
Az őrna...
— Hát a...
— Sanno...
oldódott a n...
tagne-i volt,
vaudricourt-i...
hónapot tölt...
És egy...
be a kávéház...
— Bréh...
mint én, hisz...
Bréhat,
megkérdezte...
— Mit...
— Kapi...
Sannoyékat,

Padlólak

magas fényű, legszebb színekben, legkiválóbb minőségben, nagyon olcsón kapható **STERN** festéküzletében **Piac ucca 10.** Blikával szemben.

MARJAI LAJOS

asztalosmesternél **Piac ucca 44.**
eladó egy sajátgyártmányú **elsősorú minőségű habos kenyere**

tele háló

kedvező fizetési feltétellel.

MEGJELENT  MEGJELENT

MINDEN KERESKEDŐNEK,
GYÁROSNAK EL KELL OLVASNI

H. N. CASSON:

**KERESSÜNK
TÖBBET
MINT EDDIG!**

most megjelent legújabb könyvét.

Ez a könyv a perc könyve, minden kereskedő részére. Arra tanít meg, hogy hogyan lehet a tiszta hasznot növelni. Azt teszi, amit egy más könyv sem: felhívja a figyelmet a tiszta haszonra. Tény, hogy a modern üzletembernek olyan sok mindenféle kell gondolnia, hogy könnyen elfelejt arra gondolni, ami a legfontosabb. Valóságilag eltéved a napi teendőik utvesztőjében, melyek valamennyien fontosak. Gyakran tévútra viszi a rutin, még ha egy nagy vállalat vezetője is. Napja egyik felét levelezéssel, másik felét apróságokkal tölti el. Lehet, hogy egész nap rohan, leveleket, táviratokat küldöz, panaszokat és kéréseket intéz és mégsem tett semmi olyat, ami vállalatának bevételeit növeli. Van cég, amelyik százezer pengőt is veszít évente és ezt négy-öt éven át cselekszi olyan nyugalommal, mintha ez volna a dolgok természetes rendje. — Jövő boldogságunk — nemzetünk boldogulása is — a haszon megnövekedésétől függ. Ez a könyv az első, amely minden figyelmét erre az egy kérdésre fordítja és sok üzletembernek segítségére lesz abban, hogy mérlegében a vagyon-rovat tulnyomó legyen.

Bolti ára 6.— pengő.

Kapható: **HEGEDÜS és SÁNDOR RT.** könyvkereskedésében. Telefon 54.

VACUUM benzintöltő GARGOYLE MOBIL OIL

autóolajok állandó nagy gyári raktára

GRÜNBERGER és GLÜCK
fűszernagykereskedésében, Csapó ucca 16,

az udvarban.

MEGNYILT ROSENBERG NAP-ÉS ESERNYŐKÉSZÍTŐ ESERNYŐHÁZA

Saját készítésű nap- és esernyők nagy választékban, olcsó árban
Javítások, átalakítások pontosan készülnek

Piac ucca 83. sz.

A konyári Sóstó fürdő május hó 6-án megnyilik!

Pásztor László
uri szabósága

Simonffy ucca 5. sz.
Elsőrendű munkát a legméréseltebb árban készít.

Ebben a husz

legnagyobb vidéki város, nagy példányszámban megjelenő egy-egy napilapjában:

Baja:	Független Magyarország
Békéscsaba:	Békésmegyei Közlöny
Cegléd:	Ceglédi Napló
Debrecen:	Debreceni Független Ujság
Eger:	Egri Népujság
Győr:	Győri Hírlap
Kaposvár:	Új Somogy
Kecskemét:	Kecskeméti Lapok
Makó:	Marosvidék
Miskolc:	Reggeli Hírlap
Nagykanizsa:	Zalai Közlöny
Nyiregyháza:	Nyirvidék
Orosháza:	Orosházi Friss Hírek
Pécs:	Pécsi Napló
Sopron:	Soproni Hírlap
Szeged:	Szegedi Napló
Székesfehérvár:	Székesfehérvári Friss Ujság
Szentes:	Alföldi Ujság
Szombathely:	Dunántúli Estilap
Zalaegerszeg:	Zalamegyei Ujság

leközlöm 60/50 m/m nagyságban hirdetését — mindegyikben egyszer — **90 pengőért!**

Ezt a 20 napilapot naponta félmillió ember olvassa!

Egész országra szóló eredményes reklámot kap, ha ebben a 20 napilapban hirdeti!

Ha bármilyen lapban akar hirdetni, ha Önnek ötletes reklámszöveg kell, vagy reklámtanácsra van szüksége, forduljon bizalommal hozzám!

ERDŐS JÓZSEF hirdetési iroda, **BUDAPEST, II., VITÉZ UCCA 2.** reklám vállalat

Új kalapos üzlet

Püspöki palota II. udvar

Formálás

Tisztítás

Női és férfikalapok

legújatosabban készülnek

Dalmi Mihály kalaposnál.

Piac ucca 12. szám alatti volt fióközletem (Aszódy és Róth)

Áthelyeztem **Kossuth u. 2. sz.** Városház épület.

A megmaradt női divat, rövidárakat, harisnyákat, **gombokat** rendkívül olcsón árusítom el.

Uj. Molnár Lukács

Kérem a cégre ügyelni!

A debreceniek találkozóhelye!
Budapest
legelsőrendű, modern
családi szállója az

István Király Szálloda

VI., Podmaniczky ucca 8. sz.

Mérsékelt árak, figyelmes kiszolgálás, modern berendezés, központi fűtés, melegvizszolgáltatás, lift.

A Nyugati pályaudvar közelében.

Ne koplalj, de légy karcsu!

A helyes táplálkozás szabálya.

Ára 1.80 pengő

**Leányok,
Asszonyok
ezt olvassátok!**

Sok gyönyörű képpel kapható:

Hegedüs és Sándor R. T.

könyvkereskedésében. Telefon 54.

REGÉNY

GYP: 5

AZ ÖRÖK BAKFIS

— Tény, hogy most első ízben hallok ezekről az emberekről — mondta az őrnagy. — Csak annyit tudtam, hogy egy öreg, özvegy Villéaourt marquis lakik Grandchampsban.

— Mostanáig úgy is volt minden, őrnagy ur... a marquis ur igen soká viselt gyászt és nem engedte meg, hogy Grandchampsban bárkit is fogadjanak... Tíz éven át ugyszólván zárt ház volt, a gyermekek sem jöttek oda... De ebben az évben, úgy látszik, újra kinyitják. Szó van róla, hogy a lóversenyek alkalmából bált adnak.

— Remélem, hogy ráveti majd magát Villéaourtékra, akit ismer, kapitány ur — mondta Chalindray — és hogy bennünket is bemutat aztán!... Egy kastély, három fiatal asszonnyal!... Teringettél!

— Kettővel! — helyesbítette a pincér. — Sannoyék nem laknak Grandchampsban, hanem attól félre, három kilométernyire egy házban, amely a vicomtené volt.

Auberive, aki már nem emlékszik, megkérdezi:

— Ki az a vicomtené?

Az őrnagy nevetve magyarázza:

— Hát a Ginguette!

— Sannoyé — folytatja Nicolas, akinek megoldódott a nyelve. — Chateaulin leány. Apja bretagne-i volt, anyja lotharingiai Vaudricourt leány. A vaudricourti kastélyt örökölte és évente legalább nyolc hónapot tölt ott.

— És egy tisztre mutatva, aki éppen akkor lépett be a kávéházba, a pincér megjegyezte:

— Bréhat kapitány ur jobban tudja mindezt, mint én, hiszen Sannoyé unokatestvére.

Bréhat, szép magas termetű, elegáns fiatalember megkérdezte:

— Mit tudok?

— Kapitány ur! — kiált Chalindray — ismeri Sannoyékat, Villéaourtékat, stb?

— Ismerem?... Hát aztán?
— Hát aztán... hajlandó volna engem bemutatni nekik?

— Hogyne!

— Milyen boldogság!

— Szóra sem érdemes — mondta Bréhat csodálkozva. — Nem nehéz Grandchampsba bejutni... Mindnyáján, vagy majdnem mindnyáján odajárunk.

— Ó, ó — szólott Bagnol apó —, nem is tudtam.

— Azért, őrnagy ur, mert alig jár társaságba és nem foglalkozik a nagyvilági pletykákkal...

— Pletykákkal? — kérdezte Chalindray erős érdeklődéssel.

— Nem pletykákkal... nem helyes kifejezés...

Nagyvilági híreket akartam mondani. Így jelenleg egyébről sem beszélnek, mint arról az estélyről, amelyet Villéaourt ur fog adni.

— Ugy? Estélyt ad?

— Igen! Unokái addig unszolták, míg végül engedett nekik, csak hogy békessége legyen. A lóverseny napján bált ad.

— Ó, a derék ember! — kiált Chalindray lelkesedéssel.

— Ugyancsak vigak ebben a sarokban! — mondta egy ur, aki a társaság felé tartott. — Mitől van olyan jó kedvük?

— Nini! Saulxures ur!... — mondta Bagnol őrnagy, aki elébe ment. — Mikor érkezett haza?

— Tegnap este!

— Szép utazást tett?

— Igen, de még jobban meg vagyok győződve róla, mint elutazásomkor, hogy Franciaország a világ első országa.

— Ó — szólalt meg a kis Loche — nem tuloz egy kicsit?

— Azt mondtam, hogy a világ első országa, pedig azt kellett volna mondanom, hogy az egyedüli ország. Mikor Havreban partraszállottam, oly boldognak éreztem magam, hogy már nem sajnáltam azt az ostoba utazást, amely visszatérésemkor oly örömet szerzett nekem.

— Kissé drágán fizette meg ezt az örömet! — dörmög Bagnol őrnagy.

— És ön, őrnagy ur, mit csinált egy év óta?

— Ugyan mit csináltam volna, szegény barátom? — Vannak-e jelenleg lovai, amelyek szórakoztatják?

— Minden ló szórakoztat!... A lovakkal úgy vagyunk, mint az asszonyokkal... Még a legrosszabban is van valami jó...

— Mindig jó oldalukról nézi a dolgokat, őrnagy ur!

— Igyekszem... Ejnye, el is felejttem bemutatni az ezred két új jövevényét. Auberive kapitány... Chalindray hadnagy... Saulxures marquis, egy szeretetreméltó nancy-i ur, akinek olyan anyja van, amilyen nem létezik több és a legkellemebb háza van a városban.

— Csak hasból beszél a házról, őrnagy ur, hiszen csak olyankor jön oda, ha egyedül vagyunk és akkor...

— Saulxuresné bizonyára boldog, hogy hazajött.

— Igen... szegény anyám! De éppen ő ösztökölt az utazásra.

Bréhat kapitány indulni készül. Chalindray könyörög neki:

— Ugy-e, kapitány ur, hamarosan bemutat?

— Amikor akarja... És nini, hiszen holnap Grandchampsban lesznek villásreggeli... Jöjjön oda három óra tájt, majd bemutatom. Akarja?

— Hogy akarom-e? Ó, kapitány ur, odaröpülök! Merre van?

— Két mérföldnyire.

— Akkor kocsin megyek oda, mert első látogatásom alkalmából nem akarnék lóháton menni. Nagyon poros lennék...

— Ugyancsak gondol első fellépésével!

— Nézze csak, Chalindray — ajánlja Bagnol őrnagy —, majd én elviszem! Éppen most idomítom lovaimat... Akár oda kocsiom velük, akár máshova. Majd a lejtő alján, a főt előtt teszem le.

— Ezer köszönet, őrnagy ur, de hogy jövök vissza?

— Nos, ugyanonnan elhozom. Azt hiszem, látogatása nem fog örökké tartani...

— Semmiesetre sem, de...

A kis Loche, aki az ablaknál ül, jelenti:

— Nini, az ezredes közeledik!

(Folytatása következik.)

